

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 988

PENKTADIENIS, RUSEJO (SEPTEMBER) 15, 1950, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X I X

Liepos mėnesio 22-23 dienomis buvo Tarybų Lietuvos Socialistinės Respublikos dešimtmečio minėjimas. Vilniuje įvyko labai iškilmingas ap-

vaikščiojimas. Buvo didžiulė demonstracija, dainų šventė ir kitos pramogos. Nuotraukoje: vilniečių demonstracija, kurios priešakyje ma-

tote Vilniaus Valstybinio Universiteto profesorius ir studentams. Apvaikščiojime dalyvavo arti 100,000 vilniečių ir svečių.

Korėjiečiai Visai Arti Taegu

TOKIJO. — Amerikiečių ir jų tarkininkų desperatiškos kontratakos užlaikė korėjiečių pirmynžangą, bet neatstūmė atgal, iš kur jie pradėjo smarkų puolimą. Kyongju ir Jongchon tebėra pavojuje. O šie du centrai randasi ant svarbaus kelio. Pohang randasi korėjiečių rankose.

Pusė Britų Netiki Kad Karas Įvyks

LONDON. — Pravesti visuomenės opinijos tyrimai parodė, kad beveik pusė britų mano, jog karas neįvyks. Kita pusė mano, kad jis įvyks.

Balsavimų iniciatorium buvo Jungtinių Valstijų ambasada. Jų rezultatus amerikiečiai panaudosią derybose su Bevinu.

Tyrinėtojai sako, kad 90 nuosimčių pasisakė, jog jie stovėsia su Amerika, jeigu karas tikrai kiltų. Tas amerikiečiams esą labai svarbu parodyti Bevinui, kuris bauginasi, kad amerikiečiai gali įklampinti britus Azijoje.

Britų tarpe esąs didelis nusistatymas prieš amerikiečių pasišovimą ginti čiangkaišekininkus Taivane (Formosoj).

Atrodo, kad ir netoli esantis aerodromas yra išmuštas iš operacijos.

Taegu jau apšaudomas iš artilerijos. Viename sektoriuje korėjiečiai tikrai užpenkių mylių nuo miesto.

Korėjiečiai puola ysiu frontu. Tiesa, nematyti didelio pasistūmimo pirmyn, bet jie neatleidžia. Pietuose amerikiečiai turi daug vargo su prasiveržusiais būriais korėjiečių į užpakalį.

Amerikiečių komanda laukia dar didesnio puolimo ant Taegu. Jie bauginasi, kad nebūtų apsuptas. Yra galimybių nukirsti susisiekimą ir tokiu būdu pastatyti Taegu gynėjus į keblią padėtį.

Padėtis nuolatos sunkėja. Artinasi javų valymo laikas. Jeigu amerikiečiai neatstums korėjiečių, pastarieji nusiims ryžių derlių. Jeigu vėliau ir bus atstumti, jie bus nusiėmę derlių ir išsivežę. Pietams bus maža maisto.

Pietinės Korėjos valdžios galva S. Rhee su pasididžiumu pareiškė, kad korėjiečių jėgos jau sumuštos, bet jo entuziazmas nelabai įtikinantis. Pietų Korėja dabar užima labai mažą kamputį. Nėra nei keturių milijonų gyventojų. Reiškia, anoj pusėj fronto randasi apie 26 milijonus gyventojų. Korė-

jiečiai solidariai laikosi su liaudies valdžia. Daug partizanų dar yra pietinėj dalyj. Artinantis frontui, partizanai buvo užėmę Yongchon miestą iš 100,000 gyventojų.

Nekurie komentatoriai teigia, kad amerikiečiams reiktų pasiūsti į Korėją bent 15 divizijų, norint atkariauti nors pietinę pusę. Taigi, Korėjos karas dar toli gražu nuo pabaigos, kaip kad Rhee triūbija.

Suėmė Visą Eilę Streiko Lyderių

HAMILTON. — Kuomet miestas norėjo išvalyti iš miesto sąšlavas ir maisto išmatas per pašalinius kontroliuotojus, streikuojanti tarnautojai pasipriešino. Įvyks susirėmimas tarp streikierių ir policijos, ko pasėkoj policija suėmė arti desėtko streiko vadų, įskaitant unijos vietinio skyriaus prezidentą Pattersoną ir Kanados Darbininkų Kongreso organizatorių Hodges.

Suimtieji buvo surakinti geležiniais pančiais ant rankų, kaip kokie kriminalistai.

Nekurie pilietininkai gavo per galvas su buožė, kuomet

Amatų ir Darbo Kongreso Vadai Mindo Narių Teises

MONTREAL. — Atvykusiems čia unijų atstovams į Amatų ir Darbo Kongreso metinę konvenciją paaiškėjo, kad jų aukštieji viršininkai yra pasisavinę teises neįsileisti į suvažiavimą tokių atstovų, kurių pažiūros jiems nepatinka.

Kai kurie delegatai buvo sulaikyti laike registracijos ir jiems pasakyta, kad jie negali dalyvauti konvencijoje. Sąrašas tų delegatų, kurie turi būti sulaikyti prie durų, buvo sudarytas aukštųjų viršininkų iš kalno.

Achesonas Dar Vis Tiki į Ginklus

WASHINGTON. — Valtybės sekretorius Achesonas yra įsitikinęs, kad moderniški ginklai gali nugalėti daug skaitlingesnius oponentus.

Jis savo pareiškimu norėjo pakelti upą tiems, kurie smarkiai nusimine dėl karo eigos Korėjoj.

Jis davė pareiškimą išvakarėse Britų, Francūzų ir Amerikos konferencijos Washingtone, šioj konferencijoje bus išdirbti "apsigynimo" planai.

Jis taipgi įspėjo kiniečius, kad jų talka korėjiečiams pastatytu juos prieš jų "draugus", supraskit, vakaruose.

* Britai ir francūzai, tačiau labai bijo, kad amerikiečiai gali per toli nueiti. Jie sako, kad jeigu amerikiečiai norėtų veržtis toliau, negu 38-toj lygiagrečiai, tai karas su Kinija būtų neišvengiamas.

GRAIKIJOS VALDŽIA IR VĖL SUGRIUVO

ATĖNAI. — Venizelos valdžia rezignavo ir rekomendavo, kad parlamentas būtų paleistas ir paskelbtai nauj rinkimai.

Karalius esąs priešinga parlamento paleidimui ir ragina Venizelosą ir Tsaldarį sudaryti koalicinę valdžią, jei galima, ir dar įtraukti socialdemokratus.

policininkai puolė pikietininkus.

Amatų ir Darbo Kongreso viršininkai buvę įtraukę į tą juodą sąrašą arti 100 delegatų, bet paskui, matomai kieno nors sugėdytų, sumažino iki dvidešimt asmenų.

Prie durų sulaikytas miško darbininkų unijos lyderis Magnuson ir visa eilė torontiečių. Jie įtariami esant Darbo Progresyvos Partijos nariais.

Skyriams nebuvo duota instrukcijų nerinkti tokių, kurie įtariami esant minėtos partijos nariais. Viską atliko centro lyderiai savavališkai.

Girdi, mes kovojam prieš komunistus Korėjoj, tai kodėl nekovoti su jais čia, suvažiavime, neįsileidžiant jų visai? Jie nerado reikalo net kelti suvažiavime, ar kitų delegatų sutinka, kad minėti asmenys būtų pašalinti iš suvažiavimo.

Taip tai yra ginama kanadiečių teisė turėti savo opiniją, pasauliažiūrą.

Ne vienas iš tų unijistų, kurių delegatus atmetė viršininkai, yra veteranai, ištarnavę kariuomenėj daug laiko, kariavę užsienyje su demokratijos priešais.

Toks ADK lyderių sauvaiavimas tręšia dirvą fašizmo įsigalėjimui Kanadoje.

Britanija Norinti Kinijos Priėmimo

NEW YORK. — Ernest Bevin, Britanijos užsienio reikalų ministeris, esąs pasirengęs bandyti perkalbėti Franciją ir Ameriką, kad jos sutiktų įsileisti į Jungtines Tautas komunistų vadovaujamą Kiniją.

Britanija yra pripažinus Mao Tze Tungo valdžią, o Francija su Amerika dar ne.

Britanija esanti tos nuomonės, kad neįsileidimas Kinijos gali būti didesnė žala vakarams, negu kad įsileidus.

Amerikiečiai, kaip žinia, pasisakė už čiangkaišekininkų gynimą Taivano saloj.

COSHOCTON, O. — Spirit of St. Louis, greitasis traukinys, smogė į kariuomenės traukinį ir 32 kareivius užmušė, kitus sužeidė. Sužeistų bus gal šimtai.

Asidairius Po Kanada

Apsigynimo ministras Claxton pranešė parlamente, kad Kanados ir Jungtinių Valstijų apsigynimo planotojai priėjo išvados, kad nėra pavojaus, jog Tarybų Sąjunga užpultų Kanadą iš šiaurės.

Jis tą pareiškė atsakydamas tiems, kurie reikalavo padidinti Kanados kariuomenę.

Užsienio reikalų ministeris Pearson pranešė, kad Kanada nerems taip vadinamo preventyvio karo, apie kurį dažnai kalbama Jungtinėse Valstijose.

Bet apsigynimo reikalams ateinančiais metais bus paskirta \$1,427,756,291.

Tame skaičiuje \$300,000,000 apginklavimui kitų šalių.

Parlamente paaiškėjo, kad Korėjos karas Kanadai kainuos apie \$60,000,000.

Militariniai reikalai atsieis po \$24.00 į mėnesį kiekvienam kanadiečiui. Taksai, be abejonės, žymiai padidės.

Ottawo suvažiavo virš 300 taikos rėmėjų, kurie ir kurios "koridoriauja" parlamento narius.

Jų tikslas — raginti parlamento narius, kad jie saugotų Kanadą nuo įvėlimo imperialistinius karus.

"Koridoriautojai" suvažiavo iš visų Kanados kampų, daugiausiai iš Kvebeko provincijos.

Pažangesni gelžkeliečiai ir kelia obalsį, kad būtų palaiškoma kovinga dviasia tarp gelžkeliečių per tas 30 dienų, kad būtų laimėti originalūs gelžkeliečių reikalavimai.

Pagal parlamento įstatymą, gelžkeliečiai ir kompanijos turi susitarti bėgyje 30

dienų. Jeigu per tą laiką nesusitars, tai valdžia paskirs arbitratorių, kurio nuosprendis bus privalomas abiems

Valdiška konsiliacijų taryba rekomenduoja įvesti 40 valandų darbo savaitę dėl Nova Scotijos pieno darbininkų nesumažinant savaitinės algos.

Ginčas tarp kompanijos ir darbininkų unijos (CCL) tęsėsi 6 mėnesius.

Dr. J. R. Mitchmor, jungtinių bažnyčių evangelizmo tarybos sekretorius, išpėjo finansų ministrą, kad jis keldamas taksus, nesumažintų nuo taksų paliuosuojamos sumos.

Jis nurodė, kad dabar doleris vertas tik 40 centų. Mažas pajamas turintiems būtų sunku pragyventi, jeigu jie būtų apkrauti taksais.

Montrealo dipukų organizacijos įdėjo į Gazette pareiškimą, kuriame tarp kitko, sakoma: "Mūsų manymu, pilnas naudojimas laisvės gali būti leidžiamas tik tiems, kurie leidžia naudotis laisve kitiems."

Išeitų, kad dipukams, kurie nori atimti pažangiems Kanados lietuviams laisvę net piknikus laikyti, negalima duoti laisvės veikimui. Jie nori atimti ją iš kitų.

Jie taip buvo padarę ir Lietuvoje. Jie buvo nuvertę rinktą valdžią, panaikinę visas partijas, išskyrus tautininkų. Jų žmonės šaudė ir kalino komunistus.

Kam kam, bet dipukams, tai reikėtų tylėti. Kitus gali mokinti tik tie, kurie gyvenime praktikuoja tą, ką kalba.

Kanadietis

Scotty Grieve (dešinė) ir Jerry Harris matuoja 6 pėdų mešką. Scotty užmušė ją Haliburton apylinkėse Darbo dieną su beisbolės didumo akmeniu. Meška puolė ant jo, bet jis taip gerai pataikė akmenį ir užmušė vietoj.

Ontarijos gražuolės, Gwen Platts, Kingsville vidurinės mokyklos mokinė, ir Joanne Verwey, windsrietė. Pirmoji išrinkta "Miss Western Ontario", o antroji — "Miss Windsor", per gražuolių kontestus.

Kas Sumokės Taksus

Rašo J. Paukštis

Vyriausybė, paskelbdama naujus taksus, pabrėžtinai paskelbė, kad individualų pajamų taksai palieka tie patys.

Girdi, taksai uždedami ant korporacijų, likerio, alaus, saldainių, automobilių, sporto reikmenų ir t.t. Korporacijų taksai pakeliami 5 nušimčiais. Išeitų, kad individualai nepaliečiami. Ar tikrai taip?

Nors taksai individualams nepakeliami tiesioginiai, bet juos turės sumokėti individualai, pirkėjai. Kodėl? Todėl, kad valdžia visai atsiskė ir kalbėti apie kainų kontrolę. Fabrikantai pakels kainas ir piliečiai sumokės tuos taksus.

Kai kurios prekės jau dabar pakilo. Automobilių gamintojai pranešė, kad naujų taksų pasekoje pabranginti automobiliai nuo 40 iki 80 dolerių. Reiškia, automobilių pirkėjai sumokės taksus, o ne kompanijos iš savo pelnų.

Pabrangsta gėrimai, šalti gėrimai, saldainiai. Tų dalykų vartotojai sumokės ant jų uždėtus taksus. Mokės taksus ir tie, kurie neturi pajamų. Pavyzdžiui, daugiausia minkštų gėrimų išgeria vaikai ir moksleiviai, kurie sa-

vo pajamų neturi. Minkšti gėrimai jau pabrango vienu centru ant bonkutės.

Taigi, viską krūvon suvedus, galima pasakyti, kad būtų buvęs tas pats, jei valdžia būtų užkrovus taksus ant individualių pajamų. Vistiek individualai sumokės tuos taksus. Korporacijų pelnai liks tie patys, jei nepadidės.

Valdžia pasielgė labai gudriai. Ji uždėjo taip sakant netiesioginius taksus todėl, kad išrodytų, jog kas kitas sumokės.

Yra tokių dalykų, kurie skaitosi prabanga, nebūtini gyvenimui. Aišku, juos per-

ka tie, kurie turi išteklių. Bet aptaksuoti ir tokie dalykai, kurie šiandien nebeskaito prabanga, kaip automobiliai, dviračiai, minkšti gėrimai. Daug darbininkų šiandien nebegali apsieiti be mašinų. Jiems jos reikalingos ne dėl prabangos, bet dėl transportacijos.

Prekybininkai ir fabrikantai iškart apsidžiaugė, kad nauji taksai jų visai neužgaus. Kompanijos nemano, kad dividendai turės būti sumažinti.

Išleisto žurnalo Reikalai

Už Kanados Lietuvių Nacional. Komiteto išleista žurnalą "Tarybų Lietuva Pavieksluose", daugiau paramos gauta sekant: A. Gabrolites, Detroit, Mich., \$1.00.

A. Adams, Tacoma, Wash., \$1.50.

A. Jocis, Bridgeport, Conn., už išplatintą žurnalą \$9.00.

Per Liaudies Balsą pridavė:

K. Veiveris, Vittoria, Ont., 50 ct.

Angus Petrus, Springhill, N. S., 50 ct.

Montrealiečiai J. Vaitekus, J. Kuica ir M. K., po \$1.00; S. Verbyla 50 ct.

Otto Ramanauskas, Montreal, \$2.00.

P. Jermolovičius, Montreal, 50 ct.

J. Sklenys, Port Arthur, Ont., \$1.00.

F. Imbras, Pittsburgh, Pa., \$1.00.

C. Morkunas, Toronto, \$1.

P. Dargužis, Toronto, pridavė nuo keturių rėmėjų po 50 ct. ir M. Šimkuno \$1.00.

J. Gugas, Detroit, per K. Zalą, \$1.00.

J. Mason, Oshawa, Ont., per J. Valaitį, \$1.00.

J. Kaulinis, Huntington, N. Y., \$1.50.

N. Švedas, Rochester, N. Y., 50 ct.

Visiems už paramą ir pasidarbavimą, širdingai ačiū!

J. Berškys,
K.L.N.K. Sekretorius
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

Jeį Norite žinoti, Kas Tikrai Dodasi Pasaulį. Skaitykite Liaudies Balsą

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Norintieji susitikti su savo tautiečiais užsilkite į

NATIONAL HOTEL

655 MAIN ST., WINNIPEG, MAN.
Įvairios rūšys alaus, talpūs kambariai nakvynėi.
Sav. Peter Ghernecki

Nau

Kl

vėje

nauj

ir gr

elekt

Vy

Rud

buvc

maši

matc

baig

Di

lektr

mis

broli

publi

St

gybo

kai į

ty. Š

uždu

šaltk

kasą

norm

Firm

KU

linkė

vyko

rinki

tį Ši

kovo

kui.

vadu

plači

triot

ir ra

rius.

mui

grūd

ko.

inga

Kios

ha žė

to ko

me v

bo jė

lygin

siūlai

priva

tymu

Ko

Laike

šimtn

je įvy

biniai

TARYBŲ LIETUVOJ

Nauja Elektrinė

KĖDAINIAI. Kauno gatvėje visų dėmesį patraukia naujas pastatas — iš laužo ir griuvėsių prikelta miesto elektros stotis.

Vyr. mechanikui drg. J. Rudzianskui vadovaujant, buvo sumontuota dinamo mašina, įrengtas transformatorius, atlikti visi kiti baigiamieji darbai.

Didžiulę paramą naujos elektrinės statybai medžiagomis bei įrengimais suteikė broliškosios tarybinės respublikos.

Stachanoviėje taikos sargyboje elektrinės darbininkai pasiekė neblogų rezultatų. Štai drg. Baltušis dienos užduotį įvykdė 190 procentų, šaltkalvis drg. Butvilavičius kasdien įvykdė po 2 išdirbio normas.

J. Tamošaitis

Pirmųjų Pavyzdžių

KUPIŠKIS. Subačiaus apylinkės "Pirmūno" kolūkyje įvyko gausus kolūkiečių susirinkimas, skirtas apsvarstyti Šiaulių rajono "Liaudies kovotojo" kolūkio narių laišku. Kolūkio pirmininko pavaduotojas drg. Lekavičius plačiai nušvietė šiauliečių patriotinės iniciatyvos reikšmę ir ragino visus kolūkio narius įtempti visas jėgas kūlimui paspartinti ir atlikti grūdų prievolėms pirma laiko.

— Mūsų kolūkis dabar galingas. Jį susijungė 8 smulkios žemės ūkio artelės. 3,050 ha žemės aprėpia sustambinto kolūkio laukai. Mes turime visas mašinas, daug darbo jėgos ir pilnutinai galime lygintis su šiauliečiais. Aš šiūliau per 4 dienas atlikti privalomuosius grūdų pristatymus valstybei.

Kolūkiečiai karštai prita-

rė pasiūlymui.

Taip pat vieningą pritarimą rado kolūkiečio Masilionio pasiūlymas nuimti vasarą per 6 dienas, gerai pasiruoti žiemkenčių sėjai.

Kolūkio brigadų nariai įsijungė į socialistinį lenktyniavimą aukštiesiems darbo rodikliams pasiekti. Dabar sparčiai vyksta kūlimas ir naujo derliaus pristatymas valstybei. Kiti kolūkiečiai ruošiasi vasarą piūčiai. Javapiūvių vairuotojai prisimė išsipareigojimą nupiauti kas dieną po 6-7 ha javų, o rišėjos — surišo po 1,100 pėdų.

Baigtas Septynmetės Mokyklos Remontas

SALANTAI. Šateikių septynmetėje mokykloje jau atremontuotos mokyklos patalpos. Mokykla iširengia ir sporto aikštėlę. Taip pat apsirūpina kuru.

V. Norkus

Kolūkiečių Vaikai Mokysis Naujoje Mokykloje

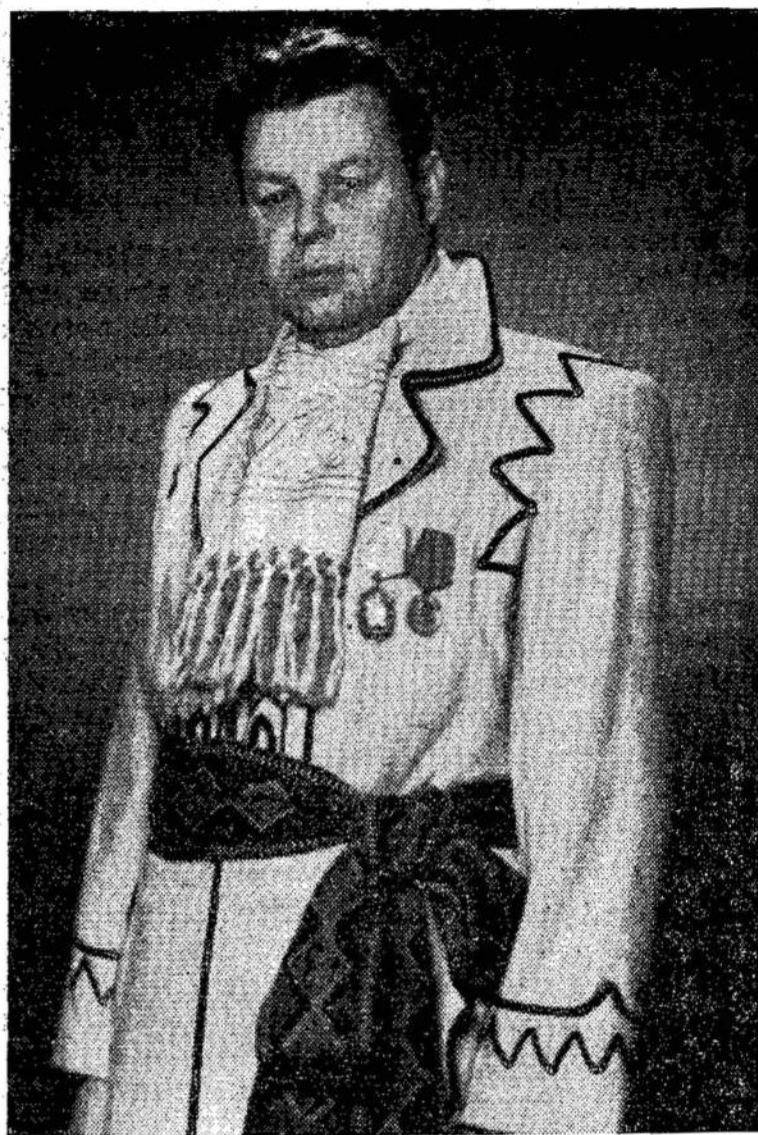
VIEVIS. "Stalino keliu" kolūkio kolūkiečiai pastatys naują erdvią ir šviesią mokyklą. Mokyklos pastatui jau pargabenta medžiaga, ir greitai laiku bus pradėta statyba.

Naujoje mokykloje bus įrengtos erdvios klasės bei kambariai mokytojams.

Kolūkiečiai išsipareigojo pristatyti mokyklą per mėnesį.

H. Bočkauskas

ČIOBIŠKIS. Vasaros atostogų metu visose apylinkės mokyklose buvo vykdomas remontas. Tarybų Lietuvos dešimtmečio išvakarėse remontas baigtas visose mokyklose. Šviesios ir erdvios klasės pasitiks moksleivius rugsėjo 1-ją dieną.

Kompozitorius Jonas Švedas

Lietuvių Tautos Laimė ir Džiaugsmas

J. ŠVEDAS

Kompozitorius, Stalininės Premijos Laureatas Lietuvos TSR Nusipelnęs Meno Veikėjas

Iškilmingai minėjo Lietuvos tarybinė socialistinė respublika pirmąjį savo gyvavimo dešimtmetį. Tai buvo laisvosios ir laimingosios lietuvių tautos didinga šventė.

Jubiliejinė dainų šventė, skirta šlovingajam Tarybų Lietuvos dešimtmečiui, buvo labiausiai masinė ir didinga iš visų anksčiau įvykdytų. Joje dalyvavo daugiau kaip 25 tūkstančiai respublikos dainininkų ir šokėjų — senių ir jaunimo, vyrų, moterų ir vaikų. Jie dainavo apie Tėvynės meilę, apie tarybinę

santvarką, kuri atnešė naują, laimingą gyvenimą, apie tarybinių tautų draugystę, apie didžiąją Lenino-Stalino partiją, apie kovą už taiką visame pasaulyje.

Nuo seno Lietuva buvo laikoma dainų šalimi, bet dar niekuomet lietuviškoji daina neskambėjo taip linksmai ir laisvai, kaip dabar. Tai neatsitiktinas, o dėsningas reiškinys. Dainoje atsispindi gyvenimas. O Tarybų Lietuvoje darbo žmonės ėmė gyventi šviesiai ir džiaugsmingai.

Dainų šventėje susitikau moterį, vadovaujančią Joniškio rajono "Artėjo" kolūkio chorui — S. Mazurevičienę. Aštuoniolika metų ji bernavo pas buožes ir dvarininkus. Anuo sunkiuoju metu vakarais kaimuose buvo girdima liūdna, beviltiška pavergtųjų žmonių daina. Kometės dainuodavo:

— Oi, varge, varge, vargeli mano, kuomet jaunoji aš vargti nustosiu?

— Dabar, — sako Mazure-

vičienė, — jau nebegirdėti graudžių, liūdny dainų. Jas pakeitė naujos, džiaugsmingos tarybinės dainos. Kolūkiečiai ypač mėgsta "Atstatytojų maršą":

Broliai, atkurkime brangią Tėvynę,
Baigę šį darbą, papuošim ją
vėliavų šilku,
Mes davėm žodį, ir žodį tą
Stalinas žino.

Ir džiaugsmo dainos skamba miestuose ir laukuose.

Sunku trumpame straipsnyje papasakoti apie tą turtingą dainų repertuarą, kuris buvo pateiktas per iškilmes. Programoje — lietuvių liaudies dainos ir šiuolaikinės tarybinės dainos, žaidimai ir šokiai, liaudies instrumentinė muzika.

Pirmą Dainų šventės dieną, kompozitoriui B. Dvarionui vadovaujant iškilmingai suskambėjo Tarybų Sąjungos Himnas ir naujasis Lietuvos TSR Himnas, Dvariono ir mano parašytas poeto A. Venclovos žodžiais. Po to buvo atlikti kompozitoriaus A. Račiūno kūrinys — "Stalinai skamba mūsų daina" ir J. Švedo — "Kantata Tarybų Lietuvos dešimtmečiui".

Sekančioje koncerto dalyje pasirodė jungtinis vaikų choras. Jo programoje — lietuvių liaudies daina "Lapelė", apdirbta kompozitoriaus Šimkaus, Kupravičiaus dainos "Raudonos vėliavėlės" ir "Skambėk, pavasario daina" bei mano "Piemėhuko dainelė" ir "Žirgas".

Su dideliu pakilimu vyrų choras atliko kompozitoriaus Kavecko "Derliaus dainą", kompozitoriaus Karoso apdirbtą liaudies dainą "Tykus vakarėlis", Tallat - Kelpšos "Čiuto" ir kitas. Tose dainose pasakojama apie naują, džiaugsmingą kolūkinį gyvenimą, kuris atėjo į lietuvišką kaimą.

Tuoju po vyrų choro vėl pasirodė jungtinis choras. Jis atliko šias dainas: "Bijūnelis žalias", "Šeriau žirgelių", "Saulutė tekėjo", "Šiltas, gražus rudenėlis" ir daugelį kitų. Tų dainų melodingumas ir spalvingumas atspindi neišsenkamą liaudies kūrybos turtingumą. Lietuvių liaudies dainos keitėsi su rusų, ukrainiečių, baltarusių, latvių, estų dainomis. Tai buvo tarybinių tautų nesugriauamos draugystės išraiška.

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Laike Tarybų Lietuvos dešimtmečio minėjimo, Vilniuje įvyko dainų šventė valstybiniame miesto stadione, da-

lyvuojant 25,000 dainininkų, šokėjų ir muzikantų. Nuo- traukoj: dalis masinio choro, kuris dainavo Lietuvos liau-

dies ir tarybines dainas, jų tarpe Tarybų Lietuvos dešimtmečio kantatą, paruoštą kompozitoriaus Švedo.

Siuntiniai į Tarybų Lietuvą

APMOKAMAS MUTAS, APDRAUDZIAM, SIUNCIAMI GREITO PRISTATYMO BŪDU PAGAL REIKALAVIMĄ

Galite siųsti savo naujus ar naudotus drabužius iki 20 svarų arba užsakyti pas mus standartinius pakelius, susidedančius iš drabužių, apsiavimo ar maisto.

Streptomycinas ir penicillinas siunčiami oro paštu Dėl tolimesnių informacijų rašykite:

AMERPOL ENTERPRISES

11661 Jos. Campau Avenue, Detroit 12, Mich.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIŲS

Prenumeratos kaina:
Kasmetinė ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
SMEINISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

"MIRTIES KOLONOS" LIKIMAS

Jungtinėse Valstijose buvo išleista daug knygų, kurių autoriai buvo labai abejotinos reputacijos. Laikui bėgant paaiškėjo, kad tas knygas parašė ne jie patys, bet jų bosai, tik pasinaudojo jų vardu. Kurį laiką atgal viena tokia knyga pasirodė ir Lietuvių kalboje. Tai buvo "Mirties Kolona". Jos autoriumi persistatė tūlas Antanas Tolis, kuris gyvėsi parašęs knygą iš savo pergyvenimų. Tą knygą dipukai kaišiojo ir Kanados lietuviams.

Kas gi tas Antanas Tolis? Ar tikrai jis pergyveno tą viską, ką jis parašė toje knygoje? Nieko panašaus. Jos autorius yra jau bėdoj. Jis uždarytas kalėjime 6 mėnesiams. Švedijos valdžia jį pasodino sunkių darbų kalėjime. Jo žmona pasodinta trims mėnesiams kalėjime. Ir jis yra ne Antanas Tolis, o Anatolijus Chmieliauskas, čekagietis. Viskas, ką jis ten savo knygoje rašė, yra jo prasimanymas. Jis ją parašė pasiskaitęs nacių propagandos. Švedijoje jis vadinosi belgu, o jo žmona — vokieite.

Net ta pati spauda, kuri piršo visiems tą knygą, dabar pripažįsta, kad Chmieliauskas yra "avantiuristinio tipo žmogus, kurio skverbimasis į visuomenę, galimas dalykas, buvo ir kokiais provokaciniais tikslais."

Tai jums "didvyris". O jis savo knygoje rašė: "Kiekvienas šią knygą skaitantis teatsimena, kad ją rašiau savo ir kitų kalėjimuose išlietu krauju".

Visuomenei reikia visuomet saugotis tokių "kankinių". Jie gali gale pasirodo blogiausios reputacijos žmonėmis, didžiausi avantiuristai, iešką lengvatikių, kuriais būtų galima pasinaudoti.

PONAMS NEPASISEKĖ

Nepriklausoma Lietuva susirietusi teisinasi dėl savo pikietininkų darbų Liaudies Balso piknike. Kitiems blogo siekdama, ji pati sau ir jos suvedžiotiems dipukams pakenkė.

Mandrapypkis pakartotinai siūlo tuos smurtininkus vadinti mandrapypkininkais, o ne kardelininkais. Jau norima atsikratyti jų darbėlių, suverčiant ant kokių tai padaužų, kaip ir pats Mandrapypkis. Nepriklausoma Lietuva nesijaučia gerai, kad jos lyderiai kaltinami už tą negražų ir smurtišką žygį. Bet faktas palieka faktą, kad NL lyderiai buvo priešaky.

Tūlas Kęsgaila net grumojimų griebiasi. Jis siūlo net registruoti tuos, kurie meta dipukus iš butų, iš darbų. Matote, Kanados lietuviai neturi teisės net savo namuose būti laisvais.

Taipgi bandoma sukelti opiniją, kad pikiete dalyvavo ir senų kanadiečių. Girdi, pusė buvo seni kanadiečiai. Kažin kodėl niekas jų nematė. O jei ir buvo vienas kitas, tai nedalyvavo provokacijose, išskyrus vieną bobelką, kurios vardas yra žinomas.

Vilimą norima nužeminti, perstatant jį girtuokliu. Girdi, jis gavęs mušti ne lietuvių piknike, bet pas ukrainiečius. Nepriklausoma Lietuva užmiršta, kad lietuvių dipukų pikniko nebuvo. Jų stovykla buvo prie ukrainiečių. Ukrainiečiai buvo jų užnugaris.

Progresyvių tarpe dipukai elgėsi kaip kiaulės, tad buvo užtektinai pagundos, bet progresyviai vistiek iškentėjo tą įžėdimą ir nesimušė. Jei buvo pašėpimų fašistinėms kiaulėms, tai visai nenuostabu.

Progresyviai lietuviai nėra kliudę nei vienai organizacijai turėti parengimus ar piknikus. Atsilankę į kitų parengimus, jie užsilaiko padoriai. Jie yra ne vienam ir iš dipukų padėję pasiekti Kanadą, susirasti butą ir darbą. Tik jų kiauliškumas, taip, kiauliškumas, verčia nusi- grežti nuo jų. Ir tas vyksta ne vien tarp progresyvių. Jūsų kratosi ir kitų pažiūrų lietuviai. Kurie gražiai elgiasi, tų niekas neveja iš butų.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Valstijų lyderiams, kaip atrodo, trūksta taktiškumo. Jie, matyti, dažnai kalba nepagalvoję.

Aną dieną laivyno sekretorius gavo barti už pasiūlymą, kad amerikiečiai imtųsi karo priemonių, kad priverstus Tarybų Sąjungą elgtis taip, kaip amerikiečiai nori.

Paskui sekė generolas MacArthur su savo laišku, kurį prezidentas Trumanas turėjo užginti skelbti viešai.

Aną dieną ir pats prezidentas Trumanas įsiklampojo ir buvo priverstas atsiprašyti marinus.

Jis savo laiške marinams pranešė, kad marinai yra laivyno policija ir turi beveik tokią propagandos mašiną, kokią ir Stalinas. Marinams tas labai nepatiko.

Londone buvo šaukiama konferencija aptarimui, ko Azijos šalys pageidauja iš Anglijos ir ką jos pačios gali duoti.

Atėjo paskutinė diena, o delegatų iš tų šalių, kurioms ta pagalba labiausiai reikalinga, nėra.

Burma, Indonezija, Malajai nei neatsakė į užkvieta. Indo-Kinija atsiliepė, bet neatsiuntė atstovo į konferenciją.

Matomai jos yra įsitikinusios, kad Britanija pati reikalinga pagalbos, tai ką ji gali duoti kitiems.

—
Britanija užgria Vakarų Vokietijos valdžios reikalavimą leisti jai padidinti policijos jėgas, bet yra priešinga organizavimui armijos ir atstatymui karinės industrijos.

Toks Vakarų Vokietijos militarizavimas, sako britai, sukirsintų Lenkiją, Čekoslovakiją ir kitas rytines valstybes, kurios praityje kentė nuo vokiečių militarinių žygių rytus.

Britai mano, kad militarizavimas vokiečių neigiamai atsilieptų ir Rytų Vokietijoj. Kad jį tai neigiamai žūretų Tarybų Sąjunga, tai ir kalbos nėra.

Britai nesutinka ir su tuo, kad Vakarų Vokietijos policija turėtų antitankinius pabūklus.

Manoma, kad britų pažiūrų smarkiai susikirs su francūzų ir amerikiečių pažiūromis trijų jėgų konferencijoj Washingtono.

—
Britanijos Profsąjunga Kongrese pasireiškė nemaža opozicija vadovybės politikai, visame kame palaikant čiai valdžios politiką.

Prieš britų valdžios politiką, remiančią Jungtinių Tau-

Atrodo, kad ir šis incidentas baigsis be didesnių tarptautinių implikacijų.

—
Britanijos konservatai, pritardami amerikiečiams, reikalauja, kad darbiečių valdžia parduoda Tarybų Sąjungai svarbią mašineriją. Prie jų prisidėjo ir Kanados konservatai.

Britanijos valdžia moka Tarybų Sąjungai už maisto produktų mašineriją. Jeigu ji neduotų mašinerijos, turėtų mokėti auksu arba doleriais, ko jai trūksta.

Sumažinimas prekybos su Tarybų Sąjunga pastatytų britus į dar sunkesnę padėtį.

—
Jungtinių Valstijų korporacijos, ypatingai auto industrijoj, skuba susitarti su unijomis. Jos pakelia algas po keletą centų.

Tai gudrus žygis. Jos žino, kad viskas smarkiai brangsta. Jeigu jos nekels algų, tai bus streikai. Per streikus darbininkai išsikovoja daug daugiau.

—
Prezidentas Trumanas nenori užgirti paskolą Ispanijos valdžiai. Kongresas užgyrė paskolinimą Frankui \$62,000,000.

Paskola Frankui labai daug pakenktų amerikiečių prestižui Europoje, ypatingai Italijoje ir Francijoje, kur antifasistinis sentimentas gana didelis.

—
Kinijos valdžia pareiškė, kad ji pasirengusi derybų keliu išspręsti Tibeto klausimą.

Ji sutinka pasiųsti delegaciją į Indijos sostinę New Delhi ir susitikti su Tibeto delegacija.

Kažkas buvo paskleides gandas, kad Kinijos kariuomenė jau veržiasi į Tibetą.

Tibete gyvena apie 6,000,000 gyventojų. Juos valdo religiniai lyderiai. Kraštas labai atsilikęs.

WASHINGTON. — Prezidento Trumano kabinete auga krizis, kuris gali priversti apsigynimo sekretorių Johnsoną rezignuoti.

Augą reikalavimai, kad Johnson būtų pašalintas. Girdi, visos amerikiečių bėdos Korėjoje paeina iš Johnsono kaltės.

Esą nesutikimų tarp apsigynimo departamento ir Johnsono. Jeigu ne Johnsonas, tai Achesonas turėtų apiešti vietą. Prezidentas Trumanas esąs pasirengęs pasirinkti Achesoną.

Reakcionieriai įtaria, kad jie abu kalti. Raganavimas persineta į aukštas vietas.

tų politiką Korėjoje, balsavo virš 10 nuošimčių atstovų. Už pasmerkiamą atominių bombų balsavo apie 20 nuošimčių delegatų, atstovaujančių arti 2,000,000 narių. Kongrese atstovaujama arti 7,000,000 narių.

Reikia atsiminti, kad į Kongresą suvažiavo daugiausia parinktiniai žmonės, aukštieji ir vietiniai vadai. Narių tarpe yra daug didesnė opozicija atominėms bomboms ir dalyvavimui Korėjos vidujiniame kare.

—
Amerikiečiai nušovė tarybinį militarinį orlaivį palei Korėją ir kaltino Tarybų Sąjungą, kad ji dalyvauja Korėjos kare.

Tarybų Sąjunga atsakė, kad orlaivis skrido iš Tarybų Sąjungos kontroliuojamos salos į Daireną, kur Tarybų Sąjunga turi militarinę bazę, ir buvo visai neginkluotas. Vienuolika amerikiečių orlaivių užpuolę ir sunaikinę jį. Ji reikalauja atlyginimo.

Pabaltijo Draugams

V. Valsiūnienė

Vai kodėl bangelė
Ryto saulėj žiba,
Šviesią galvą kelia
Baltija Tarybų.

Mylima sesele,
Gintarinio kranto,
Tavo jauną dalią
Širdimi supranta.

Mums vienodai ošia
Pamario pušelės,
Mus vienodai puošia
Girų eglės žalios.

Skamba laisvės dainos
Taline ir Vilniuj,
Ir saulutėj mainos
Lengvos jūrų vilnys.

O meni, sesele,
Estija šviesplaukė,
Kaip ant tavo kelio
Vargo upės plaukė.

Ašarotą veidą
Sūrūs vėjai pūtė,
Traukė lūdną gaidą
Baltija motutė.

Ne siaurinis vėjas
Pustė vargšo duoną,
Sėmė ją engėjas,
Latvijos baronas.

Ir carizmas spaudė,
Ir fašizmo pančiai,
Prakeiksmu jiems griaudė
Latvių liaudies kančios.

Nepalaužti vėjai
Pamario pušelės,
Laisvės gint išėjo
Gintarėlio šalys.

Ne gili jūružė
Laimę išliuliavo,
Kovoje dalužę
Iškovojo savo.

Pastabos

Po nenusisėkusio Liaudies Balso "pikieta", kurį kardininkai apvaiknikavo sumušimu ir supiaustymu S. Viliamo, Montrealo lietuvių dipukų organizacijų lyderiukai nuskubėjo į spaudą su pareiškimu, kad atitaisyti savo vardą, kurį žymiai susmukdė "pikietas".

Jie ne tik žemiausiai nusilenkia, bet ir patarimus duoda Kanados autoritetams, kaip dižiausi "komunizmo žinovai".

Girdi, laisvę galima leisti naudotis tikrai tiems, kurie leidžia ją naudotis kitiems.

Supraskit, reikia atimti tą laisvę iš komunistų ir šiaip laisvų pažiūrų žmonių.

Tie ponai "užmiršo", kad jų lyderiai ir nekurie iš jų pačių yra atšakomingi už tai, kad Lietuvoj žmonių rinkta valdžia buvo nuversta ir žmonių laisvės sunaikintos.

Smetoninis režimas, įsteigtas nuvertus Griniaus valdžią, juk buvo sunaikinęs visas kitas partijas. Buvo palikta tikrai tautininkų partija.

Jis žudė ir kalino tuos, kurie priešinosi fašistinei sauvalei.

Kanados žmonės to neužmiršo.

Kam kam, bet jau dipukams reikėtų tylėti ir nemoškinti Kanados žmonių, kaip tvarkytis.

Viena, jie patys buvo laisvių naikintojai.

Kita, jie dar nei nepiliečiai. Kiek man teko patirti, dauguma nei nesirengia įsikurti. Jie laukia, kada "išvaudos" jiems Lietuvą kiti.

Jie net neketina patys dalyvauti.

Ne nuo vieno girdėjau prieštaravimą tapti piliečiais, nes, girdi, gali paimti j kariuomenę.

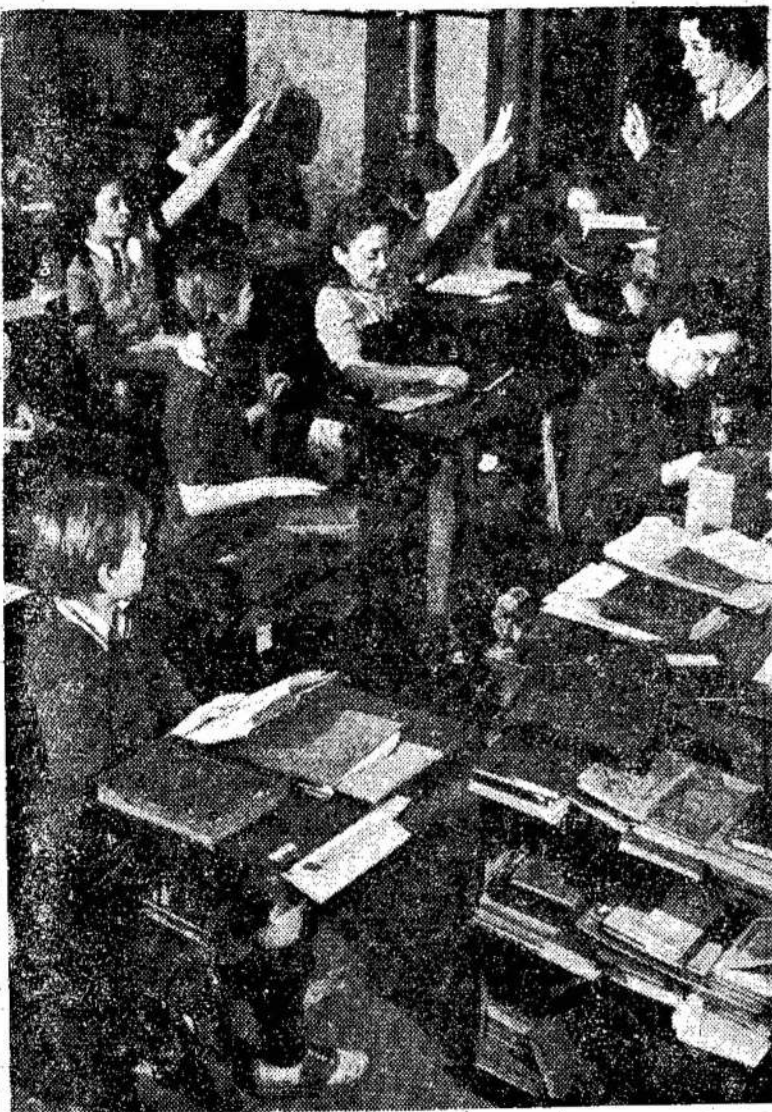
Įdomiausia, kad jie net Taikos Kongreso šalininkus puola. Jie norėtų ir jiems burnas uždaryti.

Tame judėjime, kaip žinia, dalyvauja labai daug dvasininkų, intelektualų.

Arti šimto miestų valdybų Kvebeko provincijoje pasirašo po Stokholmo peticija.

Yra sakoma, kad miške gimes į mišką ir žiūri. Taip ir su mūsų dipukais: fašizmo išauklėti, fašistinai ir galvoja.

J. Y.

Toronto miesto tėvai taip suišaiškintas vaikučiams morisūrinę Korėjos klausimu, kyklose. Nuotraukoj — klaid kad jie reikalauja, kad tasė vienoj iš Toronto mokyklaklausimas būtų atatinckamailų, kurios pradėjo darbą.

Ką Kiti Rašo

Galingas Dvasininkų Balsas už Taiką

Episkopų bažnyčios organe "The Witness" pasirodė dižiausias svarbos pareiškimas. Jį išleido 469 įvairių protestoniškų sektų dvasininkai — vyskupai ir kunigai. Jie reikalauja, kad karas Korėjoje būtų baigiamas keliu derybų ir susitarimo. Tai turi būti daroma per Jungtines Tautas.

Savo pareiškime šita aukštų dvasininkų grupė taipgi reikalauja, kad Kinijos Liaudies Respublika būtų priimta į Jungtines Tautas. Šį dvasininkų pareiškimą reikia skaityti svarbiausiu Amerikos žmonių žygiu kovojėje už taiką. Galimas daiktas, kad jie bus paskelbti "parsidavėliais Maskvai". Galimas daiktas, kad komercinė spauda jų pareiškimą ignoruos, neskelbs savo skaitytojams. Bet svarbu, kad ne tik eiliniuose žmonėse, bet ir dvasininkuose taikos idėja įgauna vis daugiau ir daugiau pasekėjų.

Tik katalikų bažnyčios hierarchijoje dar vis nesimato jokio persiorientavimo. Ypač Amerikos katalikų dvasininkija visu šimtu procentų tebesilaiko su naujo karo kursytojais ir taikos priešais. — Laisvė.

Veja Lauk Dievą

Nežinau, kaip dabar į tai žiūrima, bet mano jaunystės laikais Lietuvoj šventvagys-

tė buvo laikoma labai dideliu, tiesiog smurtelnu, grieku.

Šitą sunkią nuodėmę dabar papildė So. Bostono Darbininko redaktorius prelatas Urbonavičius (Kmitas). Jis iš bolševikų pasivogė kūjo ir piautuvo ženklą ir prisidėjo prie savo apysakos "Surūdijusi grandinė" antgalvio.

Aišku, kad už tai bolševikai netrauks jo į teismą, bet už tokią šventvagystę prelatu sutvertojas jam nedovanos.

O štai visiems pasiskaityti: "Jei visi krikščionys, kurie sudaro pusę žmonijos, tikrai gyventų ir tvarkytųsi taip, kaip krikščionims dera, pasaulis pasikeistų".

Šimtu procentų sutinku, nors tai pasakyta klerikali-

niam laikraestyje.

Pasirodo, kad nelabasis Stalinas baigia sudoroti patį So. Bostono Darbininko dievą.

Nesijuokite, bet pasiklausykite:

"Deja, didelės minios krikščionių mažiau klauso dievo, negu komunistai Stalino. Stalinas dėlto gali žygiuoti į priekį, o dievas turi iš viešo gyvenimo trauktis. Jį išstumia pirmiausia 'šiaudiniai' katalikai, kurie netiki dievo galia ir malda. Ir dievas trauksis iš viešo gyvenimo tol, kol žmonės atsiklaups ant kelių ir ims prašyti: pasigailėk mūsų Viešpatie!" (Darb., rugpiučio 22 d.)

Tik vienas dalykas man labai neaiškus: Jeigu tas dievas jau toks bejėgis, tai kam jo prašyti pasigailėjimo?

Bet iš kunigų Draugo sužinome, kad tie šiaudiniai katalikai labai nori vajejotis. Sako: Italijoje įvyko Naujojo Krikščionių Demokratų Internacionalo Kongresas ir nutarė visu griežtumu kovoti komunizmui.

Taip pat sunku suprasti: Jei jie patys negali susitvarkyti ir gyventi kaip dera, tai kaip jie nugalės tą komunizmą, kurio nė Grigaitis per trisdešimt metų neįveikė? — A. Bimba.

Nereikėtų Taip Labai Džiaugtis

Kaip dabar dalykai stovi, tai atrodo, kad Amerikos Komunistų Partijos vadai, net vienuolika jų, turės eiti kalėjimui. Teisingumo Departamentas, vadovaujamas pono McGrath, užsispyrė nuimti nuo jų kauciją ir pasodinti į kalėjimą. Nelaukiama nė Aukščiausio Teismo nuosprendio.

Pastebėjau, kad visa klerikalinė, smetoninė ir menševistinė lietuvių spauda tuo atsitikimu labai džiaugiasi. Visi vienu balsu šaukia, kad šis valdžios žygis labai geras ir naudingas Amerikai. Tos spaudos redaktoriai nesigilina į patį reikalą, į tai, kad sodinimas politinės partijos vadų į kalėjimą tik už tai,

VERKIAI

TEOFILIS TILVYTIS

Čia meldės tamsūs žmonės keliais šliauždami,
Duoble upelio veidus ir žaizdas jie plovė.
Nuėjo laisvės švidras Lietuvos žeme —
Kalvarijų koplyčios krūmuose tuščios stovi.

Puošnioj Verkių pily išsėjos kunigai
Nuo savo kūno mirtinai pavargę.
Tamsioj rūsyj kankinami muzikai verkę —
Dabar čia moka kolūkių pirmininkai.

Supuvo ažuolai ir akmenys sudilo,
Tik liaudis nepajudinama ir tvirta,
Sudraskius tvankią, niurią klebonijų tylą.

Be dievo valios mūsų žemė sujungta.
Reikėjo tik supurtyti pelėsiu krūvą —
Tamsūs pasaulis prietarų patsai sugriuvo.

ŠYPSENOS

Nori Būt Tikras

Slaugė: — Gydytojau, kodėl jūs vis klausiat, ką pacientas valgė pietų? Aš nematau, kad pietūs gali padėti nustatyti ligos pobūdį.

Gydytojas: — Bet iš to galima spręsti, kiek jo kišenėj dolerių.

Dar Ne Viskas

Savininkas: — Man neatrodo, kad šis namas bus toks, kokio aš norėjau. Žiūrėk, sienas galima pirštu pradurti.

Architektas: — Nepamiršk, tamsta, kad popieris dar nepriklijuotas.

Gera Priežastis

Vienas angliškas laikraštis idėjo tokį skelbimą: "Parduodamas kepėjo biznis; geras užsiėmimas; didelis, pečius, dabartinis savininkas išbuvo jam septynis metus; gera priežastis, kodėl jis apeidžia."

kad jie neremia valdžios politikos, arba norėtų kapitalizmą pakeisti socializmu, yra žingsnis link fašizmo.

Paskaičius jų laikraščius, man prisimena Lietuva ir Vokietija. Kaip šiandien atsimenu, kaip, pavyzdžiui, klerikalinė spauda sveikino smetoninį terorą prieš Lietuvos komunistus. Juk prieš Lietuvos komunistų vadų sušaudymo prisidėjo ir kun. Krupavičiaus krikščionių demokratų partija, nes ir ji dalyvavo 1926 metų fašistiniame perversme.

Argi ne tas pats buvo 1933 metais Vokietijoje, kai pakilo Hitleris ir pradėjo galvas kapoti Vokietijos komunistams? Vokiškį menševikai lengviau atsiduro ir pasakė, kad Hitleris apsidirbs su komunistais, o juos paliks ramybėje.

Bet kaip ilgai tie džiaugsmai Lietuvoje ir Vokietijoje tęsėsi? Labai trumpai. Smetoninis teroras Lietuvoje, o hitlerinis terorą Vokietijoje tuojuo pradėjo šluoti laukan ir tuos, kurie iš sykio apsidžiaugė Smetonos ir Hitlerio laimėjimu, arba padėjo jiems laimėti valstybės galią.

Tai viena šio klausimo pusė. Kitoje pusėje matome, kad tie persekiojami komunistai neišnyko nuo žemės paviršiaus. Kadangi jie remiasi dirbančiaisiais, tai su jais apsidirbti negalima. Tas pats prelatas Krupavičius, kuris 1926 metais Smetonai padėjo žudyti Lietuvos komunistus, pats dabar yra išsinešinęs iš Lietuvos ir baladojasi po pasaulį, kaip kokias piktoji dvasia be vietos. Tie, kurie džiaugėsi Smetonos pergale ir jo teroru prieš (Pabaiga ant 12 pusl.)

Saugokit Sveikata

J. J. Kaškiaučius, M.D.
530 Summer Avenue
Newark, N. J., USA

Imkime dabar ir panagrinėkime venerines ligas paėliui. Pat pirma sifilis.

Sifilis! Jau vienas šio žodžio paminėjimas sukelia baimę ir šlykštumą! Per išėtisus šimtmečius jis buvo baisiausia žmonijos rykštė. Ir jam plėtotis padėjo viduramžių tamsybės atmosfera, kad tu nedrįstum šiam baidūnui stačiai veidan pasižiūrėti. Tik pašaliais, tik pašnibždomis prisimindvo kas apie blogąją ligą, apie prancus.

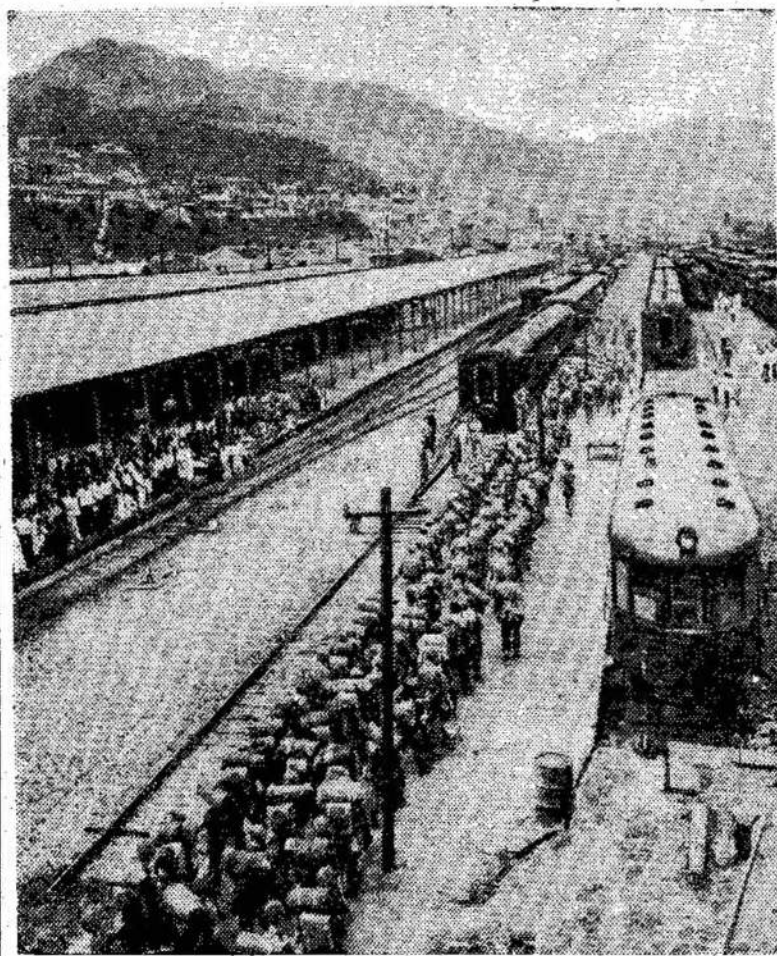
Nuo kurių laikų sifilis pradėjo siausti? Tikrų žinių sunku susekti. Tūli archeologinių iškaskenų tyrėjai būk itėmiję sifilio ženklų buvusių jau gilioj senovėj. Didelis sifilio antpuolis prasidėjo Europoj nuo Amerikos atradimo laikų. Kolumbo sankeleiviai jį atsivežė iš Pietų Amerikos salos Haiti, ispanų pramintos Espaniola — Mažąja Ispanija. Todėl sifilį tuomet ir vadindavo španka, španka (ispaniška) liga. Paskiau sifilis paplito ir po kitas šalis. Lietuvoj ėmė sifilis rodytis nuo prancūzmečio: prancais jį ten dar ir dabar dažnai vadina.

Daug kas dar nežino skirtumo tarp sifilio ir triperio. Įsivaizdina, būk iš įsisenėjusio triperio išsivysto sifilis. Niekto panašaus. Tai yra dvi visai skirtingos ligos, nepasikeičia į viena kitą. Tiesa, žmogus gali turēt abi ligas iškart. Kiekviena pasireiškia saviškai, ir tada prisieina gydyt ir sifilį ir triperį.

Sifilis prasidėda nuo apsikrėtimo tam tikru gyvulinu parazitu, vadinamu *spirocheeta pallida*. Tai yra ne bakterija, neaugalinis parazitas, bet lyg kokia suraityta kirmėlytė. Tokių kirmėlyčių turi sifilitikas savo kūno audiniuose ir ant atsivėrusių opų bei žaizdų, ypač pradinuose sifilio laipsniuose. Nuo tokio lagonio lengva tada bile kam apsikrėsti.

Dažniausia sifilį gauni, lytiškai susiedamas su sifiliuotu asmeniu. Tuomet tau sifilio kirmėlaitės pereina kur per lyties plėveles bei odą. Ir toj vietoj už kelių savaičių atsiranda šankeris, kietasis šankeris.

Tipiškas šankeris yra ypatinga opa. Ji esti visokio dydžio, sulig nago didumo, mažesnė arba didesnė. Paviršium atrodo pilkai ružava, lyg kieno išėsta. Pačiupinėt suėmus — kieta, kaip kokiam kremzlė. Todėl ji ir vadina si kietasis šankeris — pirmas sifilio laipsnis.

Britų kareiviai eina į traukini Pusanę, kur jie išsikėlė. Jie tuojaus buvo pasiūsti į frontą, kur pirmomis valandomis nekurius jų dalys būnų apsuptos. Korėjiečiai ai spaudžia sąjungininkus be atleidimo.

Kaip Dalykai Stovi Faštinėj Ispanijoj

Paryžius. — Mūsų artimas pažįstamas šiomis dienomis sugrįžo iš Franco valdomos Ispanijos. Jis ten buvo apie du mėnesius, ir kaip akylus stebėtojas, jis atnešė įdomius įspūdžius. Mūsų pažįstamas yra kilęs iš Kalifornijos ir neblogai kalba ispaniškai, kas jam žymiai padėjo susipažinime su Ispanijos žmonių gyvenimu. Čia norime perduoti kai kuriuos jo įspūdžius.

Nebūtinai ant lyties organų. Šankeris gali atsirasti ir bile kurioj kitoj kūno daly, kuriai teko prisiglausti prie sifiliuotos vietos. Nuo pasibučiavimo — ant lūpų, ant liežuvio, ant žando, ant akies voke, net ir giliau gerklėj — ant gomurio, ant tonsilių. Pasitaiko šankerių ir ant piršto ir bet kur kitur, kur pirmosios sifilio kirmėlaitės prasiskverbė į kūną.

Čia štai kas reikia įsitėmyti. Šankeris nevisada esti toks žymus, kietas, aiškiai tipiškas sifilio ženklas. Apsikrėtimo vietoj, už kelių savaičių, gali tik pasirodyt koks nežymus pučkėlis ar kokiam menkutė opelė. O gali ir visai jokio šankerio, jokio ženklo nebūti. Beje, šankeris gali atsirasti moteriai gyliai, lyties kanale, ant gimtūvės kakliuko. Ir ten jo taip lengvai nepatėmysi. Mat, šankeris neskauda.

Ir štai dar vėl kas žinotina. Apie šankerio sritį atsiranda ir eina didyn bobonas. Patinsta limginė liauka arba ir bent keli limfos guzeliai. Jei šankeris lyties organuose, tai bobonas esti kirkšnų. Jei šankeris ant lūpos ar kur burnoj, tai patinsta pažandėj guzeliai. Jei kur ant rankos, tai guzeliai pabrinksta ties alkūne ir pažastėj.

bos stovi viduryje aikščių, rinkų. Kaimuose kareiviai irgi patruluoja.

Nereikia būti dideliu ekspertu, kad suprasti kame reikalas: šalyje, kur valdžia jaučiasi turinti gyventojų pasitikėjimą, keliai nėra patruliuojami taikos metu. Ir dar vienas paaiškinimas buvo duotas mūsų pažįstamam, — aiškinimas neoficialus, iš žmonių lūpų: Franco yra sutraukęs tiek vyrų į kariuomenę, kad nežino ką su jais daryti. Jiems reikia duoti kokio nors užsiėmimo.

Daugiausia Uniformuotų

Jokioje Europos šalyje nesimato tiek uniformuotų žmonių, — policijos, kariuomenės, žandarmerijos, nacionalės gvardijos, fašistų-falangistų. Šimtai tūkstančių vyrų randasi po ginklu. Bedarbių skaičius nežinomas tiksliai, bet jis siekia fantastines proporcijas. Kur tik kalbamasi su Ispanijos žmonėmis, jie jums pasako, kad arba jie patys nedirba arba nedirba kiti jų šeimos nariai.

Stebint karius, vienas dalykas tuojaus pažymėtinas: didžiulis skirtumas tarp kareivių ir karininkų. Jokioje šalyje paprastieji kareiviai neatrodo taip biedni, taip apkeisti ir vargingi. Niekur karininkai nėra taip pasipuošę, pasipūrę. Mūsų pažįstamas matė kareivius su suplyšusiomis, sulopytomis uniformomis, su neskustomis barzdomis ir dulkėtiais, suraukšlėtais batais. Jie sėdėjo kavinėse arba stovėjo atsirėmę prie sienų ir traukė cigaretų nuodegulus. Ar tai jie yra tik grįžę iš manevrų? Mūsų pažįstamas taip manė, bet apsiriko: tai tokia yra eilinio Franco kario dabartinė išvaizda.

Registravimasis Visur

Kiekvienas užsienietis, įskaitant ir amerikietį, turi atvykęs ir apsisostę viešbu-

tyje įteikti pasą, kuris nunesamas policijai ir grąžinamas tikta sekančią dieną. Prieš išvažiuojant būtina pranešti kurio miesto link planuojama vykti.

Gyventojai neapkenčia policijos, kuri savo ruožtu yra nepaprastai žiauri. Madride, kaip ir visoje Ispanijoje, yra daugybė elgetų, bet policija neleidžia jiems elgetauti centralinėse gatvėse. Mūsų draugas matė kaip policija sugavo elgetą, kuris rado si tokioje uždraustoje gatvėje. Jis buvo ištrauktas iš namo koridoriaus, kur bandė slėptis, ir tempiamas link policijos vežimo. Du policistai jį traukė ir trečias lazda mušė per žilą galvą, iš kurios pylėsi kraujas. Keli kiti policininkai vijō žmones, kurie bandė prisitarti. Visų aplinkinių žmonių veiduose matėsi didelis pasipiktinimas ir apmaudas.

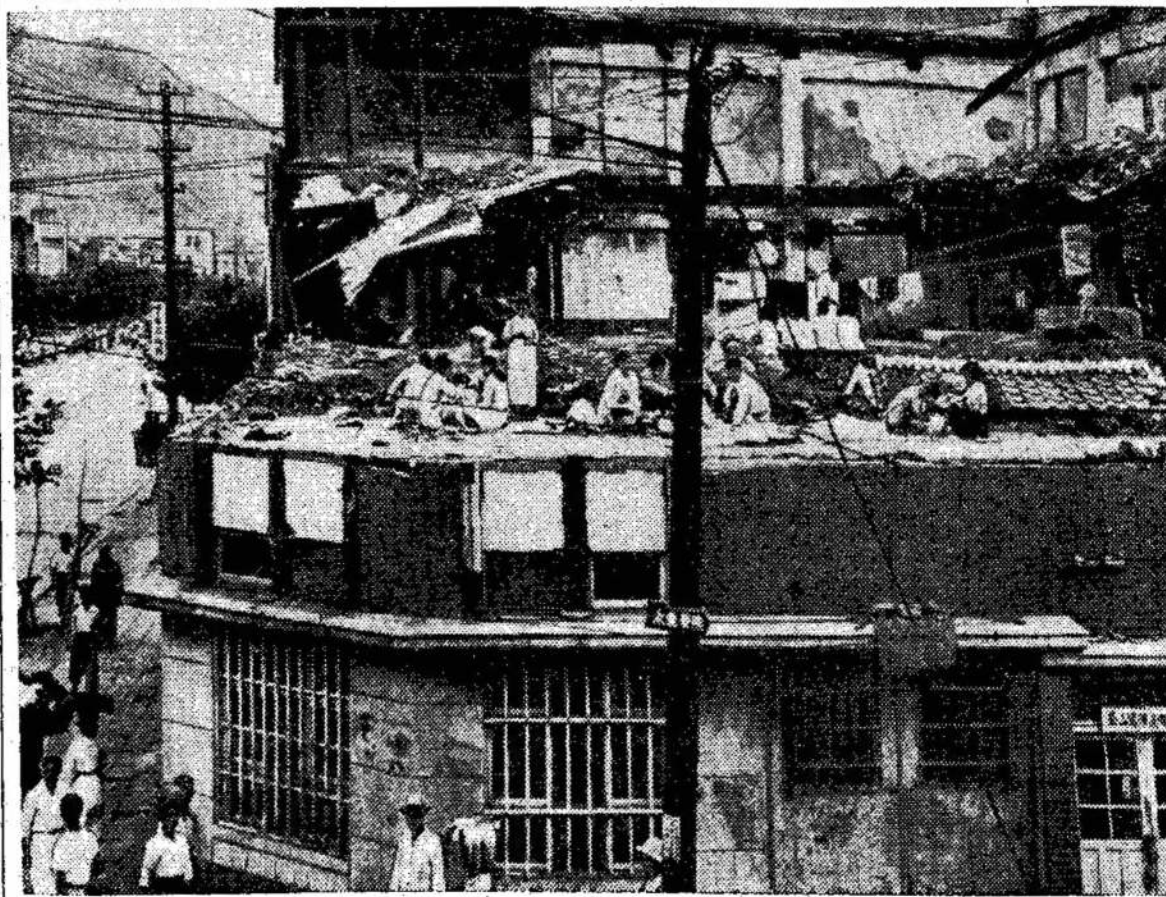
Visi Elgetauja Ten...

Kalbant apie elgetas, — jų daugybė visoje Ispanijoje dabar. Mažuose kaimeliuose, miesteliuose ir didmiesčiuose basi, apiplyšę vaikai apipyla kiekvieną užsienietį, ir atkišę ranką prašo išmaldos. Elgetavimas beveik toks, kokį mūsų kareiviams teko sutikti Šiaurės Afrikoje.

Prie bažnyčių šventorių, koplyčių, kapinių, turguose ir atlaiđuose elgetavimas toks pasklidęs, kad yra beveik tiek elgetų, kiek žmonių, iš kurių jie prašo išmaldos. Jaunos mergaitės, kartais net 13 ir 14 metų amžiaus, jau parduoda savo kūną.

Didžiulis Kontrastas

Kontrastas tarp skurdo ir turto didžiulis. Pakelyje iš Madrido į Malagą, per sausus Andaluzijos kelius vykstant, mūsų pažįstamas sutiko tik dvi keliautojų rūšis: valstiečius, — basus, apiplyšusius, sudžiūvusius, einančius (Pabaiga ant 12 pusl.)

Pusanas yra toliausia nuo fronto, bet ir tame mieste yra sugriautų namų. Gyventojai įsikūrę ant griuvėsių. O kas bus, jeigu amerikiečiai užsispirs užkariauti visą Korėją?

Montrealiečio Pastabos

“NL” ir Kardelis Sako:

Kad daug senų kanadiečių lietuvių pikietavo “LB” pikniką, rugs. 13 d. Net sako, kad senų kanadiečių buvo daugiau, negu dypukų. Jei taip, tai ištikrųjų Kardelį pasėkė mažai dypukų.

Tikrumoje, senų kanadiečių pikietė dalyvavo beveik niekas. Jie buvo tik keli ir tai tik vėliau atėjo — pasibarti. Pikietuoti iš senų kanadiečių lietuvių laiku atėjo tik viena p. Ivaškienė, o pasakui dar atsivedė mažą šunelį, tai ir viskas. Tą visi matė, kas buvo piknike. Kaip žemiau pamatysime, jie patys prisipažįsta, kad neužtektinai lietuvių buvo.

Kardelis deda pastangas suversti bėdą ant kitų. O gal generolas savo vaisko nepažįsta?

“NL” ir Kardelis Giriasi:

Kad suėmus krūvon senus kanadiečius lietuvius ir naujuosius (dypukus), tai buvo labai daug pikieto. O kitą vietą sako, kad būk kas ten metęs kuo į pikietuotojus ir pataikė tiesiai “vienam ukrainiečiui į galvą”. Ir tokį darbą atlikusi moteris! . . .

Visur kaltininkėmis Kardelis mato moteris. . . Atrodo, kad jis yra linkęs, pagal hitlerinį mokslą, moteris suvaryti virtuvėn ir bažnyčion.

Tačiau kyla klausimas: Ar toji moteris buvo jau tokia taikli, kad išsiskyrusi vieną ukrainietį iš “daug pikietavusių lietuvių” pataikė jam tiesiai į galvą? Ar ten buvo daugiau ukrainiečių, negu lietuvių, ir todėl patys smogikai mėtydami viską į ramiai piknikaujantčius žmones pa-

taikė ukrainiečiui į galvą? Pasirodo, kad iš tos “didelės minios” lietuvių senų ir naujųjų lietuvių buvo nemažai ir fašistuojančių ukrainų.

Kešgaila Pyksta:

Kad “LB” pasakė tiesą, jog dypukai, atsidėkavodami seniems kanadiečiams lietuviams už padarytus jiems gerus darbus, įeinančius į “LB” pikniką spiaudė, koliojo ir kitaip niekino, kaip tik sugėbėjo.

Bet pažiūrėkime, kaip dypukų pats vyriausias galva, dvasios vadas Kardelis atsidėkavoja už padarytus jiems gerus darbus.

Ukrainai, to paties plauko dypukai, padėjo pikietuoti “LB” pikniką. O kada tikrojo kraujo kardeliniai patrijotai sunkiai sumušė, peiliais supiaustė S. Vilimą ir magaryčioms dar ir rankų pirštų galus dantimis nusikando, tai Kardelis, žmonių spaudžiamas (nors jis tą vadina “ramiems žmonėms akių plėšimu”) pripažįsta, kad toks kriminalinis darbas yra negeras ir negeras. Užtat jis primygtinai ir pakartotinai dabar meta kaltę ant ukrainų. . .

Vadinasi, dabar ukrainai dypukai kalti ir negerai.

Išvada: jei jau vadas šitaip atsilygina už gerą, tai ką ir bekalbėti apie kitus!

Spygliuotos Vielos:

Tūlas Kešgaila per “NL” prižadėjo sudėti visus Kanados lietuvius, kas priešinsis prieš jo ir Kardelio valią, už spygliuotų vielų. Jie, mat, dabar įsivaizdina turį nuosavas spygliuotomis vielomis aptvertas koncentracijos stovyklas.

Dalykai stovi taip: po rugpiučio 13 dienos lietuvių dypukų įvykdytų kruvinų muštynių, policija jiems uždraudė piknikus laikyti. Kadangi jie jau ir policijai įrodė savo nacišką sužvėrėjimą, todėl policija, užsitikrinimui, kad ne tik daugiau jų piknikų nebūtų, bet kad ir koja nebūtų įkelta į tą žemę, visus kelius, vedančius į dypukų piknikų vietą, užtvėrė spygliuotomis vielomis.

Kol jų svajonė išsipildys, ar ne, kad kada kas bus už spygliuotų vielų, o jau dabar “NL” dypai per jas negali įeiti ir laikyti savo piknikus! Ar ne pikta?!

Ir Dar Kaip Pyksta:
Kardelis mano, kad atsira-

do koks tai neraliuotas gyvulus, “progresyvių užtarėjas”, įskundė policijai, o šio paklausiusi uždarė pikniką. Jis, tiesa, prižada būti kantrus, palaukti. Bet. . . jau sužinojus. . . (duoda suprasti) bus jam blogai! . . .

O ta paslaptis visai paprasta. Niekam nereikėjo skųsti, nes policijos viršininkas pats matė ir įsitikino lietuviškų dypukų “kultūringais” darbais tą dieną. Iš kito šono, tiesa, policija buvo paakstinta imtis tokių žygių. Bet ne skundais, o Ville Lassalle miestelio gyventojų prašymu. Vietos gyventojai seniau nieko priešingo neturėjo prieš piknikų čia laikymą, nors piknikai čia buvo laikomi per su virš 20 metų. Bet kada dypai pradėjo savo piknikuose kelti triukšmus, deginti laužus, vietos gyventojai pradėjo būti nepasitenkinę. Gi lietuviškų smogikų rugpiučio 13 dienos žygiai išvedė juos iš kantrybės ir, to pasėkoj, jų piknikus uždarė.

Dabar lietuviškus dypukus keikia visi, o labiausiai lenkai nacionalistai; nors jie patys daugumoje dypukai, tačiau, lietuvių kitaip nevadina, kaip “pšeklenti litvini D.P.”

Lietuvis

MONTREALO ŽINIOS

Nemalonai Naujiena

Rugsėjo 6 d. orlaiviu išskrido į Nova Scotiją Annie Martel, į laidotuves savo motinos. Nuo savęs reiškiau užuojautą Annei ir jos vyrui liūdėsio valandoje.

—O—

Ligoniai

Rugsėjo 6 d. Žydų ligoninėje buvo padaryta operacija drg. E. Pečiulaitienei. Operacija pavyko gerai.

Tą pat dieną į Doktorų ligoninę buvo išvežta P. Kisielienė, dėl ištyrimo nesveikatos. Šiuos žodžius rašant, ligonė randasi savo namuose.

Susirgęs V. Skuda. Kokia liga serga ir kur ligonis randasi, neteko sužinoti.

A. Mileris darbe nuo dažų apsinuočiję burną. Kur ligonis randasi, taipgi neteko sužinoti.

Rugsėjo 8 d. darbe krito nuo kopėčių ir išsisuko koją A. Smitas, rosemountietis. Ligonis randasi General ligoninėje, prie St. Lawrence St.

Linkiu sergantiems greitai pasveikti.

Korespondentas

Paieškojimas

Paieškomas Jurinas Petras, kilęs iš Lietuvos, Turgelio kaimo, Raguvėlės valsčiaus, Panevėžio apskrities.

Paieško pusseserė Stefanija Mimickaitė-Puzerauskiene. Prašomas atsiliepti ar pranešti, jei kas žinote apie jį, šiuo adresu:

M. Puzerauskas
3932 Henry Jullien St.
Montreal, Que.

LAKE SUCCESS. — Trygve Lie, Jungtinių Tautų generalis sekretorius, prašo Jungtinių Valstijų valdžią įsileisti Kinijos delegatus, kad jie būtų po ranka, jeigu JT asamblėjus nutartų pašalinti čiangkaišekininkų atstovą ir priimti Kinijos atstovus.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulig susitarimo, išskiriant šėštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuotoju ir gydanį įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kalna 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

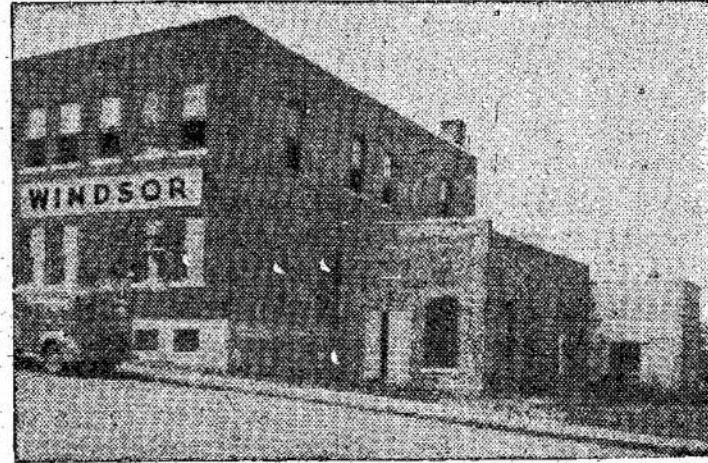
Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135
Telefoną Atsako Lietuvažiė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučė-Hūnas, A. Majauskas

WINDSOR Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679
VERDUN, QUE.

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Vatikanas Uolstrito Tarnyboj

I. MOSKVINAS

Amerikietiškieji karo kurs-tytojai deda karštingas pas- tangas, siekdami sumobili- zuoti visas pasaulinės reakci- jos jėgas savo agresyviems planams įgyvendinti. Svarbų vaidmenį savo juoduose kės- luose jie skiria Vatikanui.

1947 metų rugpjūčio mė- nesį Jungtinių Valstijų vy- riausybė paragino Vatikaną paremti agresyvių reakcijų pokarinės politikos kursą. Atsakyme prezidentui Tru- menui popiežius Pijus XII rašė, kad Amerikos imperia- listų politika "ras Romos bažnyčioje nuoširdžiausią pa- ramą". 1948 metų balandžio mėnesį tarp JAV ir Vatikano buvo pasirašytas slaptas su- sitarimas, kurio išdavoje je pontifikatas galutinai pajun- gė savo politiką Amerikos imperializmui.

Ir pagaliau visiškai nese- niai popiežius Pijus XII krei- pėsi į Vatikano kardinolus, nuncijus ir rezidentus Euro- pos šalyse raštu, kuriame reikalauja, kad jie besąlygiš- kai remtų JAV politiką.

Yra gerai žinoma, kad Maršalo plano ir agresyvaus Šiaurės Atlanto pakto įgy- vendinimas susiduria su au- gančiu taikingu tautų pasi- priešinimu. Siekdami prines- ti tautoms ekonominį ir poli- tinį vasalinį priklausomumą, užjūrio imperialistai su Va- tikano pagalba stengiasi pri- dengti imperialistinius pla- nus "dvasiniu šydu". Šios Amerikos imperialistų plėši- kiškos politikos esmė kuo ge- riausiai išreiškė aršus reak- cionierius Pensilvanijos gu- bernatorius Meirinas, kuris rašė: "Jungtinės Valstijos turi eiti pirmyn, laikydamos vienoje rankoje atominę bombą, o kitoje kryžių".

Stojęs tarnauti Amerikos imperializmui, Vatikanas mėgina religijos autoritetu pridengti Maršalo planą — planą, kuriuo užjūrio mono- polininkai siekia pavergti Europą — sakydamas, kad šis planas esąs "nesavanau- diška" ir "duosni pagalba" Europos tautoms. Popiežius Pijus XII palaimino Šiaurės Atlanto paktą, kuriuo siekia- ma paruošti ir sukurstyti naują pasaulinį karą.

Šiuo metu Vatikanas inten- syviai propaguoja įgyvendi- nimą Amerikos plano Lotar- ringijos ir Ruro baseino sun- kiai pramonei "suvienyti". Šio plano tikslas yra sukurti Europos centre milžinišką amerikiečių karinį arsenalą. Jei šis sumanymas būtų įgy- vendintas, tai Amerikos im- perialistai, remdamiesi Ruro magnatais, galutinai pasi- glemtų Vakarų Europos e- konomiką ir sustiprintų savo puolimą prieš Anglijos eko-

nomiką. Amerikiečių kardi- nolas Spelmanas per pasku- tinį įsavo apsilankymą Romo- je svarstė su Vatikanu šį pla- ną. Kalbėdamas su popiežiumi, kardinolas pareiškė, kad valstybės departamentas de- da dideles viltis į Vatikaną ir katalikų bažnyčios išstoji- mą tam, kad paspartintų Ru- ro - Lotaringijos kombinato sukūrimą.

Tuoj po kardinolo Spelma- no derybų su popiežiumi Va- tikanas pradėjo vykdyti Va- šingtono instrukcijas. Bal- landžio mėnesio pabaigoje nuncijai Vakarų ir Vokietij- joje ir Prancūzijoje gavo in- strukcijas išvystyti tikinčių- jų tarpe plačią porpagandą amerikiečių planui paremti.

"Visa tai rodo, — rašo laikraštis "De Vaarheid", — kad Vatikanas veikia netar- piškai Uolstrito nurodymu ir besąlygiškai vykdo visas Va- šingtono užduotis".

Vatikanas, katalikų parti- jų padedamas, varo nežabo- tą kampaniją dėl sukūrimo vadinamųjų Jungtinių Euro- pos valstybių, kurių skelbė- jai yra tokie užkietėję karo kurstytojai, kaip Čerčilis, Džonas Fosteris Dalesas ir kiti. Neseniai Italijos mieste Sorento įvyko Tarptautinio krikščionių-demokratų parti- jų susivienijimo konferenci- ja, kurią pažangioji pasaulio spauda teisingai pavadino "Juodojo internaciolano kon- gresu". Konferencija vyko mobilizuojant visas reakcijos jėgas kovai prieš taikos ir demokratijos stovyklą. Kata- likų partijos lyderiai, su- sirinkę Sorento mieste, svarstė tarp kitko ir vadina- mųjų Jungtinių Europos valstybių klausimą.

Katalikinė reakcija nesle- pia, kad "Jungtinės Europos valstybes" ji supranta, pir- ma, kaip įvedimą Vakarų Europos šalyse neofašistinio režimo "katalikiniu pagriri-

du" ir antra, kaip šių šalių nacionalinio suverenumo nu- slopinimą. Antai, buvęs Ita- lijos liaudies partijos lyderis Sturco reikalauja, kad visos katalikų partijos siektų į- veikti "nereikalingas ir daž- nai žalingas nacionalizmo ir skrupulingo suverenumo liekanas". Už kalbų apie vadi- namąsias "skrupulingo suve- renumo liekanas" slypi ne kas kita, kaip Vatikano sie- kimas idėjiškai nuginkluoti laisvę mylinčias tautas, gin- nančias savo nacionalinę ne- priklausomybę, priversti tau- tas atsakyti nuo savo na- cionalinio savarankiškumo ir valstybinio suverenumo, kad būtų išvalytas Amerikos im- perialistams kelias jų svai- čiojamiems pasaulinio vieš- patavimo planams įgyvendi- ti.

Tokiu būdu kosmopolitini- ai katalikų partijų lyderių kliedėjimai apie būtinumą atsakyti nuo nacionalinio suverenumo yra ne kas kita, kaip ideologinė Amerikos imperializmo agresorių prie- danga.

"Tas faktas, — sakė Pal- miro Toljati, — kad kaip tik katalikų partijos teko už- davinys būti paskutiniaisiais ka- pitalistinės painiavos ir išsi- gimimo administratoriais, savaime pakankamai ryškiai apibūdina šias partijas, api- būdina jų ideologiją, jų pa- grindinę socialinę bazę, jų vadovų orientavimąsi; api- būdina šias partijas ne tik kaip konservatyvias politines ir socialines jėgas, bet ir re- akcines bei pasiruošusias vis- kam, kad tik išgelbėtų šį skurdo ir priespaudos pasa- lį, kurį žmonija yra pašauk- ta šiandien sunaikinti".

(Bus daugiau)

**Palaikykit Tuos Biznieriū,
Kurie Skelbiaš
LIAUDIES BALSĖ**

Parduodam Namus

**Parūpinam Ugnies, Vagystės, Automobilų
Stiklo ir Kitą Apdraudą**

**Parduodam Laisniuotus Tavernus
Grosernes, Mėsines, Icecream Parduotuves
ir Kitus Biznius**

Rašykite, Telefonuokite ar Atsilankykite Asmeniškai

EUGENE PLAWUTSKY

6693 Des Erables St. - Tel. DO. 8076

MONTREAL, P. Q.

IŠGELBEJO 116 ANGLIAKASIŲ

NEW CUMNOCK, Škoti- ja. — Kasykloj buvo užgriu- vę 129 angliakasius, bet 116 jau išgelbėjo.

Nėsa vilties išgelbti 13 li- kusijų.

WINDSOR. — Penki tūks- tančiai Chryslerio korporaci- jos darbininkų gavo algų pa- kėlimą 11 centų į valandą.

Unija atsuko savo "kanuo- les" linkui Fordo.

MASKVA. — Izvestija ra- šo, kad amerikiečiai turi Ka- nadoje 12 aerodromų. Tiek pat Grenlandijoje ir viena Is- landijoje.

OTTAWA. — Finansų minis- teris Abott pareiškė, kad ap- sigynimas ateinančiais me- tais kainuos virš \$1,000,000,- 000. Kiekvienai šeimai iš penkių išpuls po \$350.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

**Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655**

816 Jean Talon, W.

Montreal

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

**Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metaliniu
cementu ir kiti darbai sulig susitarimu**

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

MOUNTAIN SHOE STORE

Savininkas F. Šuflevičius

Parduodam įvairius batukus, guminius šiltus batus, moterim, vyram ir vaikam, prieinamiausia kaina.

Nuoširdžiausias Patarnavimas

2556 CENTRE ST. - Point St. Charles - MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOZI- LIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

**PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GRO- SERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES
IR KITUS BIZNIUS**

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir

vakarais po 8:30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

ZEMAITĖ

SUČIUPŲ VELNIAS

Yra sakoma sena pasaka, kad lig šv. Jono visi žmonės meloži, šaukia lietaus, bet neišsimeldžia, o po šv. Jono ir viena bobas, užkrosny atsėdusi, by tik pašnibžda vienus poteriūs, tuojau — prakūra lyti.

Bet šįmet nelabai teįvyksta toji pasaka. Ne tik šv. Jonas praėjo, bet jau po šv. Petro, o lietaus kaip nėra, taip nėra. Saulelė, rodėsi, kartais išiliedžia į debesis ir vėjas sniokščia, kaip prieš lietų; paskui, ryto metą, dėlto saulė teka skaisti, spindinti, tartum išsipraususi nakties rūke, ir vėl kailina per kiaurą dieną, neužstojama nė mažiausio debesėlio.

Visoki augalai ir žolės, iškaitinti, pavytusiais lapais, guli per dieną ant išdžiovintos žemės. Per naktį truputį atvėsta. Jos vėsesniu ir ūkanotu oru ir vėl gaivėjasi žemės žolelės.

Dieną, dar pusryčiais, saulelė spėriai nudžiuvino rasi, ir vėl žolelių lapeliai nulinko. Žemė išdžiūvo, saulės įkaitoje išdžiūvo, net suskeldėjo. Dumbaluotos pelkės visur sustiro.

Žmonės skuba, plūša šieną valyti, nes rugiai baltuoja ir kaskart didžiau, pirštu prikišamai užeis ir rugiapūtė. Ūkininkai linksma akimi žiūri į rugius, nes ne vienam labai trūksta jau duonelės; galėtų kur prie kalnelio jau prasipiauti kraikams, bet nelaimė — vis tas šienas tebesipainioja. Darbas ant darbo lipa, įmano žmonės susiplėšyti. Šeimyną keikia, kad pokaitis prapuolė; meilija sodraus lietaus, kad bent pailsėti galėtų. O čia, priešingai, kas dieną saulelė rietą per skaisitelį, žydrą, kaip nušluotą, dangaus skliautą, tartum ugniniai savo sparnais nusiblaškiusi visus debesėlius sau nuo tako.

Dvaro rugių laukas jau visai pabalė. Išnokusios varpos visai nulinko, tartum stebisi į žemę, numanydamos, jog netrukus reikės grūdėliams į žemę grįžti ir šaltam kalėjime per žiemą kentėti. Kita, nebelaukdama žmogaus rankos, vėjo užgauta, išbėrė savo grūdėlius ir, nusilengvinusi, stačia atsistojo. Šiaudai, sudžiūvę, net rausti ima ir, vėjo linguojami, sniokščia šnabždėdami.

Ponas, iširėjęs pilvą, žiūri, ant ežios atsistojęs, kaip urėdas dalija kumečiams margus piauči ir skaito pelną iš grūdų: kiek vagonų galės pristatyti į Rygą, kiek į Liepoją. Kad tik nepajustų Kuršėnų žydai, nuo kurių jau seniai yra pinigai išimti... Kumečiams ir šeimynai užteks pasturlakų duonai...

Padalijo urėdas kiekvie-

nam po tris margus. Darbo bus trims dienoms, nes tiek dienų bobos turi išeiti prie rugių.

Liko dar baras rugių. Urėdas klausiasi pono, ką su tais daryti.

— Samdyti darbininkus, — tarė ponas, — nes rugiai birsta, reikia skubinau piauči!

Samdininkų būrys, sustoję į eilę, piauna atkalnėje, per pusvarnį nuo kits kito atsilikę. Kiekviename tarpe eina moteriška, kinkuodama, tartumi linksi vyrui, glaboja, kad neveiktų jos plačiomis pradalgėmis. Sklaido rankas, norėdama apkabinti jam kojas, o tas įmiršęs kerta ir kerta kas kartas toliau. Moteriška, neperglabodama, iš apmaudo nusviedė pėdą į šalį, vėl linksi ir pėdus svaido. Niekas neveikdama, kiekviena eina ir eina įkandin savo vyro; viena mažiau, kita didžiau atsilikusi, velkasi paskui, kaip uodegos.

Pėdai renkasi į krūvas, stoja į gubas. Geltoni, vilniantieji laukai beveidint pavirsta pilka, plika ražiena, eilėmis gubų, kaip šašais, sukapota.

Toliau po lauką šnabžda žmonės, išilindę į rugius. Viename ir kitame barelyje iškišo jau galvą iš rugių, ir guba, tartumi, žvalgosi į nusvirusias varpeles nepiautųjų; didžiuojasi, suglaudusi į kupetą pėdų būrį; tupi išsipūtusi, kaip višta, apgūžusi vištėlius. Apie tas brazda vieni vyrai, nes pačios rišti su pusryčiais teateis.

Aprasota žemė žibėjo — buvo tekančios saulės spindulių apšviesta.

Brenda ežiomis bobos, braukdamos rasi, išsiskaidžiusios kiekviena sau, su puodeliais rankose, sklaidžia nuo tako užguliusius rugius. Palikusios vienus vaikus namie, skuba į visos dienos darbą.

Saulelė sklindama aukštytyn, sklaidė kaskart didžiau įkaitintus spindulius. Medžių šašuolėtis mažėjo, rasa nyko.

Petronėlei Dauginienei dar liuosa koja. Nutekėjo pernai rudenį, grynai iš meilės. Abudu be kokio turto. Per žiemą šiaip taip su Petronės motinėlės pagalba išsimaitino. Ūkininkai bernus viengungius tesamdo; taigi ir Antanas Dauginis — kaip vedė pačią, ničniekas iš ūkininkų nė kalbinte nebepakabino tarnauti. Kurgi dings? Reik lįsti į dvaro bimbylynės ir per kiaurus metus stačiai už pilvą vergauti. Dvarus mažne visur žydai valdo. Tarnauti žydai — Antano kailis kratėsi. Pakumulių dvaro ponas tebegyveno dar

be žydo. Todėl Antanas, nieko nelaukdamas, prie jo nuėjo stoti. Jaunas, sveikas, tvirtos stovylos, patiko ponui, — gal būti geras darbininkas, — netruko susiderėti. Nelaukdamas nieko, paėmęs dvaro arklius, vienu vežimu atsikraustė.

Dabar jau pusė metų, kai susidėjo Antanas su Petronėle. Nors varguose, nors kruvinai dirba abudu dėl duonos kąsnelio, vienok tarpe savęs dar žodelio nesusikeitė.

Širyt, pašokusi, pramojo skubinau pusrytį, prie durų prikabino spynele, raktelį į kišenę, kažiką kukulį įšivėlė į skreitą, puodelį į ranką, lekia kuone tekina, nes ir taip jau nuo kitų pasiliko. Apsižvalgė ant kalnelio.

Antai, raudonuoja vestė. "Tat mano Antanėlis", bėgdama galvoja, "vargšelis tas mano! Kada jau prie darbo?! Širdelė jau jam nusmoko. O aš guliu, kaip kiaušlės!.. Kas gi kaltas? Ko nepažadino išeidamas, reikės išbarti."

Per kelis žingsnius nuo tako, irėmęs lazda į pasturgalį, urėdas pusiausėdoms stovėjo netoli vieno statinėtojo. Praeinant Petronėlei, nuo kojų ligi galvos perleides ją akimis, tarė tam žmogeliui:

— Tokios gražios moteriškos dar nebuvo matęs, kaip ta mūsų Dauginienė... Be reikalo tokia jauna nutekėjo, vertesnį būtų gavusi vyrą. Tat lėlė buvusi mergikė! O vyras — et, tiktai, pajudėlis, visai ne jai, ne tokio ji buvusi verta.

Tuos žodžius Petronė aiškiai girdėjo eidama: pavėjui buvo, ir urėdas balsu kalbėjo. Ką atsakė tas žmogelis, nebuvo girdėti.

Po valandėlės dar nugirdo:

— Visas mergos turtas — gražumas. O per ją gražesnės niekur tikrai nebėra.

Nejuočius išgirsti urėdo žodžiai giliai įsmego Petronėlei į širdį, darydami dvejopą įspūdį — nustebimo ir džiaugsmo. Toks netikėtas pagyrimas visą ją sujaudino. Sulengvino žingsnius ir, virpančia širdimi, degančiomis akimis, klausėsi, ištempusi ausis, be nenugirsi dar kokį gražų urėdo žodelį... Nieko nebegirdėti. Vėlek pasijudino greičiau bėgti.

Pribėgusi prie krūvos pėdų, pastatė puodelį, išrišo ryšlį ir stačiai puolė į glėbį Antanui. Tas, apsikabinęs, myluodamas tarė:

— Mano mažėlėlė, jau atbėgai!.. Šiandien nebepasilsiu, būsiva kartu per dieną.

— Taip ketinau barties ant tavęs, Antanėli... Kaip čia reik dabar bepradėti?... Sėskis, valgyk... tur būti, jau gerai praalkai?... Tokį plotą jau nupioves!

— Už ką žadėjai barties, Petrele? — klausė Antanas

indamas puodelį.

— Kam nepažadinau manęs išeidamas? Dar ir langus užleidęs! Pašokus, man tokios šoros!.. Visos jau išvirusios, nebeįmanau, kur puliti. Taip supykau, žadėjau nė pusryčio tau nebenešti.

— Dėlto taip skaniai ir išvirei supykusi, — juokėsi Antanas, sėsdamos valgyti.

— Tau visada skanu, nors būtų visai juoda putra. Ir šiandien nelaimė man atsitiko: besukubėdama paliejau daugiau, neg pusę, pieno. Paliko juoda bulbienė, o jam vis gerai, vis skanu!

— Nors ir juoda, by tik tavo virta! — tarė Antanas, srėbdamas bulbienę.

Vėjelis pūkšnojo, varinėdamas pilkus ir gelsvus debesų kukuliukus.

Petronėlei urėdo žodžiai be paliovos skambėjo galvoje, todėl atsėdusi prie šios, žiūrėdama į Antaną, mąstė:

"Kaip tie poniškėji greitai pamato viską!.. Kaip ir tas urėdas... rodos, nesistebi žmogų, o vienok mato, kas gražus, kas ne. Teisybė, Antanas labai pajudė. Tuo pažinimu rodės be galo gražus, o dabar — et tiktai!.. Bet jis mane dideliai myli... Urėdas sako: 'Ne tokį būtų gavusi... Tiesa, atsitinka kartais. Juk ir Birutę, dainuojame, prastą mergelę, kunigaikštis dėl gražumo paėmęs. Dabar to nebėra!.. Vėl sako: 'Tokios gražios dar nebuvau matęs', ir šyptelėjo. 'Rodos, kad čia kokias išrinktinę būčiau.' Šluostėsi kaktą ir kasas pasitaisė. 'Mergos visas turtas — gražumas'... Tiesa, juk ir Antanas ne turtus emė... O kas žino: kad dar būčiau mergoms pastigus, gal ir būtų doresnis atsiti kęs? Bent rasi būtų nereikėję tų dienų pikiuoti?... Urėdų pačios po dvarus, antai, kaip ropienės, be kokio darbo. Patys taip pat, įsispredę vaikščiiodami, duoną ēda dykai... O tas mano vargšas, nusidirbęs, kaip skaniai srebja!.. Prie ūkininko geriau buvo pavalgęs ir lengviau tedirbo, o dabar... viskas sunkiau... Ko ta meilė nepadarė!.. Atneša laimę, bet kartu ir į vargą įstumia!.."

Antanas, pastatęs tuščią puodelį, nusibraukė ūsus ir persižegnojęs tarė:

— O tai dabar su medumi pavalgiau!.. Dėkui, Petrele, sveika skaniai išvirusi... Dievas gyvais tau išmokės... Kodėl nieko nešneki? Ar tebepyksti ant manęs?

— Ant tavęs pykti, Antanėli? Kad aš taip galėčiau dangų prilenkti ir tave tenai įkelti!

— O aš išokęs ir tave įstraukčiau!

Juokėsi abudu.

Petronėlė, atrėmusi savo karštą galvą į Antano krūtinę, žydras akeles paskandino tolybėje. Į karštas delnas nutvėrusi jo ranką, dreban-

čiu balsų tarė:

— Žiūrėk, Antanėli, į nupiautuosius rugius... Kaip tos gubos, gražiai surikiuotos į eiles, stovi pavieniui priešais kita kitos, taip danguje — rastumim aniolus, sustojusius eilėmis prieš aukščiausiojo majestotą, lygiai tai pat, kaip tos gubos, nulenktomis galvomis garbinančius sutvertotą... Tamsios, žaibuojančios Antano akys atsigrįžė į gubas.

— Aniolus, kas žino, kada pamatysimė, — tarė, — o tos gubos rodosi, kaip tik karalių eilės, surikiuotos prieš karalių. Piovėjai sklaidos, kaip vyresnieji, eina pirma, taisydami būrius į eiles, o urėdas stovi, kaip karalius. Toliau už lauko miškas aukštesnioms ir žemesnioms viršūnėms atsimuša prieš saulę, kaip kokie miesto bokštai, bonios, kaminai ir sodai.

— Aš didelio miesto niekuomet nesu mačiusi... žiūrėsiu dabar į miško viršūnes... Kaip čia gera, Antanėli, kaip čia gražu! Visuomet taip būčiau, būčiau... — Gana, Petrele, piakiva, margas didelis, suvėluosiva... —

Saulelė į žiemą toli jau nugrįžo, dienos gerokai sutrumėjo. Nuolaukėtikio ligi pietų visai neilga valanda. O į vakarą beveidint saulelė nurietėjusi ant laidos. Oras vėsesnis, rūstesni paliko visi pašaliai. Skystas vėjas, pūsdamas, virpina sidabrinės vortinkles, kuriomis, kaip tinklu, apraizgyta visa žemės paviršė — tiek pievos, tiek ražienos dirvose. Pavasario pranašai, gandrai, išsivedę jau vaikus, stypinėja būriais po dirvonus, o kiti langoja aplinkui: tur būti, baudžiasi už jūrų marių išnešti ant uodegos pavakarį. Smulkieji paukšteliai vieni nutilo jau čiulbėti, kiti, visai jau mus apleidę, išskriejo į pietus, ieškodami šiltesnio oro. Papurgalvės varnos krankia ant vasarojaus pradalgijų; numanė jų širdelė veikia pritrūksiant tokių skanėstų. Sodos žmonės įkibo jau į bulbes, o dvaro dar galas vasarojaus negrėbta.

Urėdas privarė pilną lauką bobų. Vienos ritina pradalgės, kitos gubikes stato, dar kitos grėbsto. Toliau vyrai vežimus kraunasi. Urėdas, valkiuodamas nuo vieno prie kito, šaukia, barasi, ragina skubėti. O kur bus buvęs, vis prie bobų prisistojęs. Čia, žinoma, maloniau. Viena — žodį, kita — žodį, ir susideda visa kalbelė. Toliau, bejuokiuodamos užniko ponaičiui pirštį.

— Artinasi žiema, būtina reik vesti, neš vienam šalta gulėti, — ponaičiui bobos įkalbinėjo.

(Bus daugiau)

Mano Byl yra ne čijama istorija paseko dūrimų kaip f berge. Įvyki filma I aktuali: metų a doma ž mas su ant vis Blumo, rialisto. dalyvat ganai, vokiečių prokurc

Reiki sus, dal lą yra t teisėjai legalų l ne išsig buvo metu prieš "Z Buvo n iš mūsų ge, ka reputac mušti iš nacių p ir prisid isterijos Taipg jai, kur ištikima vo visuc

Blumo Byla

Rašo Abraham L. Pomerantz
Buves Jungtinių Valstijų Vyriausio Persekiotojo
Pagelbininkas Nurenbergo Teisme

Mano susidomėjimas Blumo Byla (The Affair Blum) yra ne jos (filmos) neužginčijama meniška vertė, o jos istorija — istorija, su kurios pasekomis aš turėjau susidūrimų laike savo tarnybos kaip persekiotojas Nurenberge.

Ivykiai, kuriuos vaizduoja filma Blumo Byla, įvyko — aktualiai įvyko, Vokietijoje 20 metų atgal. Trumpai: Papildoma žmogžudystė. Sudaromas suokalbis suversti bėdą ant visai nekaltos žmogaus, Blumo, turtingo žydo industrialisto. Šiame suokalbyje dalyvauja ne paprasti chuliganai, o pasižymėję žymaus vokiečių kriminalio teismo prokurorai ir teisėjai.

Reikšmingas, ir labai baisus, dalykas apie Blumo Bylą yra tas, kad prokurorai ir teisėjai, kurie užsimojo ši legalų linčą įvykdyti, buvo ne išsigimę niekšai, jie patys buvo nesužinios aukos tuo metu siautusias isterijos prieš "žydiškus komunistus". Buvo nuostabu tiems, kurie iš mūsų dirbome Nurenberge, kaip geros praeities ir reputacijos juristai buvo išmušti iš protinės lygsvaros nacių paleistos neapykantos, ir prisidėjo prie saužidiškos isterijos.

Taipgi ir vokiečių gydytojai, kurie per daugelį metų ištikimai ir garbingai tarnavo visuomenės labui, leidosi

įstumti save į baisiausių "medikalius eksperimentus", kurie pražudė tūkstančius žydų ir naciams nepaklusnių žmonių.

Kas atsitiko su tais puikios tradicijos vokiečiais, kad jie atsižadėjo viso žmoniškumo? Buvo nekurių Nacių Teroro Nakties studentų sakoma, kad yra kas tai ypatingo vokiečių išauklėjime, kas lengvai užkrėtė juos nacių bakterijomis. Aš netikiu šiai grynai šovinistinei teorijai. Yra visuotina tiesa, įrodyta istorinių dokumentų, kad kuomet raganavimas ir isterija įsivyrąja — nesvarbu kas yra taikiniu, žydai, komunistai ar katalikai — net ir žymūs žmonės pasiduoda.

Vokiečiai neturi monopolio ant šios fenomenos. Būtų perdėjimas ir iškreipimas tiesos lyginti mūsų teisinę sistemą su vokiečių 1930 metais. Tačiau yra įspėjančių ženklų, kurie kelia rūpestį.

Blumo Byla, sujunkdama įdomiausius momentus su tuo, kaip veikia teisinė sistema laike didelės isterijos, yra reikšminga filma, meniškai ir politiniai.

Redakcijos prierasas: Ši filma bus rodoma visą savaitę King Teatre, College ir Manning, Toronto, nuo rugsėjo 18. Filma vokiečių kalba su angliskais paaikškinimais.

Scena iš filmos Blumo Byla, tre, Toronte, pradedant rugkuri bus rodoma King teatre, Toronte, pradedant rugsėjo 18 dieną.

Generolas be Armijos

(Feljetonas)

Aną dieną nutarėm su Agnieška nueiti į teatrą. Agnieška sako, pažiūrėkim, kas ten per "Francis", kurią jos draugė labai išgyrė.

Tikėsit, ar ne, "Francis" yra įdomus jūdis. Jis pavaizduoja, kaip tūlas asilas virto Dėdės samo kariuomenės dalies patarėju kare su japonais ir kaip jis savo sumanumu pralenkė net nekuriuos jo generolus.

Mums bežiūrint ir skaniai besijuokiant, pajutau, kad kas tai ranką uždėjo ant pečių.

"Ar ne Jurgis Pipiras?" klausia žmogus. "Jeigu nebūtum nusijuokęs garsiai, nebūčiau pažinęs. Sveikas, bičiuli."

Atsisukau ir nustebau: mano bičiulis ponas Šlepsiušas, buvęs Lietuvos šunų gaudytoju. Šale jo sėdi ponas Tvardovskis, buvęs Lenkijos ponų armijos generolas.

"Ar tai gali būti tiesa? klausia mane generolas. "Ar galima tikėti, kad asilas galėtų kalbėti ir tiek išminties turėti?"

Man nebuvo progos pareikšti savo nuomonę, nes visas teatras pradėjo balsu juoktis. Juokas kilo generolui kalbant su asilu.

Jūdžiui pasibaigus, visi pasikėlėm ir išėjom.

"Kaip tai gali būti," sakau buvusiam lenkų generolui, "kad dar be uniformos esi? Juk dabar tokie žmonės labai reikalingi. Štai Jungtinės Tautos šaukiasi, kad padėti joms supliekti korėjiečius."

"Tak, tak, panove," tarė generolas, linksėdamas galvą. "Bet niekas to balso negirdi, ypatingai kas liečia paliokus. Bandžiau sudaryti nors kuopa, bet ir tas neišdegė."

Sakau, kodėl nepabandyti sudaryti tarptautinę brigadą, kviečiant ir lietuvius. Paaiškinau jam, kad mačiau gaužietose pareiškimą visų dipukų organizacijų Kanadoje, kuriame pasižadama padėti laimėti karą Korėjoje.

"Do diablo, su tais litvinais," tarė generolas, ranka pamojęs. "Jei jie negalėjo atskirti galvos nuo, atsiprašau, . . . fotografuodami moteris piknike Montreale,

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
62 Richmond St. W.,
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Lietuvis Barberis
Stag Barber Shop
Skubus ir Geras
Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

Harry R. Ranks Company
W. Zaleschook — Laidotuvių Direktorius
Aukščiausias Patarnavimas — Prieinama Kaina
Patarnavimas 24 Valandas
455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

PARDUODAMAS
TABAKO ŪKIS
180 akrų žemės, 4 kilos, 180 pėdų grynauzės, jaunasis sodas iš 300 visokių vaismedžių.
Kreipkitės:
J. ir N. Kisieliai,
R. R. 1, Mt. Brydges, Ontario

Tel. AD. 1618   Šventadieniai: AD. 1618
The Victory Florist
Mūsų Specialybė:
Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Elora Flower Shop
72 Lippincott St. RA. 5459
(Vienos durys į šiaurę nuo College)
607B Queen St. West. PL. 4183
(10 durų į rytus nuo Bathurst St.)
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams
Visos Mūsų Gėlės Yra Garantuotos Jūsų Pasitenkinimui; Pasitaikius Netinkamoms, Tuojau Iškeičiamos.
Mūsų Kainos Taipgi Žemesnės
Po darbo valandų telefon.: LO. 3691 arba OR. 4175

Real Estate Brocker
Robert P. Rice
Kas norite pirkti ar parduoti namus ar biznį, kreipkitės pas mus — rasite teisingą ir nuoširdų patarnavimą.
Kalbame ir lietuviškai — Klauskit Peter
888 College St. Tel.: LA. 1277
(Toronto)

tai kokie iš jų gali būti kareiviai?"

Aš vis nenorėjau nusileisti, gyriau lietuvius, primindamas, kaip lietuviai mušė lenkus laike lenkų ir lietuvių karo, bet nieko nepadėjo.

"Man nereikia tokių vyrų, kurie bėga nuo bolševikų tūkstančius mylių", spyrėsi generolas. "Pabandyk tu juos nuvežti į Korėją, jei nori?" šaukė jis klausiamu balsu.

"Bet žiūrėk, kaip jie narsiai pasirodė piknike," aiškinau jam. "Kai kurie drįso net liežuvius rodyti."

Mano pastangos buvo veltui. Ne ir ne. Girdi, litvinų jam nereikia. Jeigu jau paliokai biją, tai apie litvinus kalbos negali būti.

"Tai kaip dabar bus?" klausiu jį, netekęs kantrybės. "Nejaugi jau nepasinaudosit proga?"

"Mes prapuolėm, prapuolėm. . . Atrodo, kad mums teks baigti savo karjerą būves skutant."

Mūsų kalba greitai nutrūko. Generolas neturėjo upe kalbėti. Matomai aš paliečiau jam nemalonų dalyką.

"Matomai generolo upa sugadino jūdis," prisidėjo Agnieška, mums išsiskyrus su ponais Šlepsiušu ir Tvardovskiu. "Jis visai nesijuokė, visą laiką atrodė labai nepatenkintas."

"Juk tai tik jūdis", aiškinau aš.

"Bet atmink, kad jis labai užgavo generolo unarą."

"Juk tas neliečia lenkų?"

"Taip, bet atmink, kad gyvenimas daugelį generolų nuvarė bulvių skusti."

"Ar dėl to, kad jie paklausė asilų, ar kad neklausė?" spyriaus.

"Visaip buvo: vieni patys buvo asilai, kiti klausė asilų. . ."

"Bet juk tas yra nesąmonė," įsikišau aš. "Asilai yra gyvuliai."

"Taip. Bet yra politikierių, kurie blogiau nusimano už asilus," atšovė Agnieška.

Aš turėjau nusileisti.
Jūsų Jurgis Pipiras

Redakcijos Atsakymas

Kam nors Toronte: — Korespondenciją gavome, ačiū, bet pranešame, kad mes netalpiname tokių korespondencijų, kurių autoriai nepažįda savo vardo ir pavardės ir adreso. Po raštais gali būti slapyvardė, bet redakcija turi turėti tikrą pavardę ir adresą. Autorius niekam neišduodamas.

KA KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

Lietuvos darbininkus ir valstiečius, dabar išbėgioję iš Lietuvos ir keikia savo nelaimingą likimą. Jų 1926 metų džiaugsmas yra pavirtęs 1950 metų karčiomis asaromis.

Todėl, man atrodo, blaivo proto žmogui negalima džiaugtis iš to, kad dabar pas mus Amerikoje komunistai persekiojami ir sodinami į kalėjimą. Juk ir čia istorija gali labai smarkiai pasityčioti iš tų, kurie taip karštai pritaria atėmimui konstitucinių teisių žmonėms už jų skirtingas politines pažiūras. — Senolis, Laisvėj.

Pirmas Rodymas **PIRM., RUGS. 18** King Teatre
1 Savaitę, nuo Ant College St.

Berlyne, Pragoj, Paryžiu, Londone, New Yorke ir daugely kitų miestų kritikai išgyrė šį jūdį kaip vieną iš geriausių.

BLUMO BYLA

Apsakymas žmogžudystės — sunkiai įtikėtinos — bet prieš jūsų akis.

Angliški paaškinimai

Taipgi: Charlie Chaplin filmoj "Dough & Dynamite"

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas. — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

Vaisių Balių

Sekmadienį, Rugsėjo 17 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Svetainė bus išpušta vaisiais ir gėlėmis. Bus žaidimai ir kiti pasilinksminimai. Visi kviečiami atsilankyti.

Pradžią 8 val. vak.

Parengimų Komisija

Lietuvių Tautos Laimė ir Džiaugsmas

(Atkelta nuo 3 pusl.)

Daug kartų tribūnoje keitėsi atlikėjai. Mišrus choras užleidžia vietos jungtiniam moterų chorui. Į pabaigą vėl pasirodė suvestinis choras. Vyriausiojo dirigento vietą paeiliui užima kompozitoriai B. Dvarionas, Motiekaitis, J. Karosas, K. Kaveckas ir šio

straipsnio autorius.

Antroji šventės diena prasidėjo suvestinio šokėjų kolektyvo pasirodymu. Vadovaujant Stalininės premijos laureatui J. Lingiui buvo atlikti lietuvių, latvių ir estų liaudies šokiai. Jų tarpe: "Jovaro tiltas" — Džukijos liaudies žaidimas, "Sadutė" — mergaičių liaudies šokis, "Malūnėlis", "Kepurinė", "Agonėlė", "Kalvelis" ir daugelis kitų.

Didelio pasisekimo sulaukė liaudies instrumentų skudučių orkestro pasirodymas, kur dalyvavo 700 muzikantų. Skudučiai vėl tapo

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creator of fine

FUR GARMENTS

Restyling and Repairs

Workmanship Guaranteed

MODERN

COLD STORAGE

PLANT ON THE PREMISES

506 Queen W. 750 Yonge

AD. 8834 RA. 8971

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėma nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

mėgiamu lietuvių tautos instrumentu.

Šventės pabaigoje suvestinis 1,200 šokėjų kolektyvas atliko šokį "Suktinis". Smarkiai sukėsi poros, keitėsi gyvojo kilimo raštas. Po to išsiskirstė rateliai ir žaliame lauke aiškėja žodžiai: "Tegyvuoją Lietuvos TSR dešimtmetis". Daugiau kaip 80 tūkstančių žiūrovų pakilo iš vietų šaukdami "valio" laivo ir džiaugsmingo gyvenimo garbei, visų tarybinių tautų vado Josifo Stalino garbei.

Dainų šventė parodė, kurių neribotų galimų dvasiniai vystytis atskleidė Lietuvos darbo žmonėms tarybų valdžia. Už visa tai lietuvių tauta be galo dėkinga brangiajam Stalinui, tarybinei vyriausybei ir didžiajai komunistų partijai.

KAIP DALYKAI STOVI ISPANIJOJ

(Atkelta nuo 7 pusl.)

Čius pėsčia arba velkantis ant savo mažų tiek pat išdžiūvusių asiliukų, ir buržujų bei aukštųjų karininkų, kurie vyksta naujutėliuose blizgančiuose didžiuose jankiškuose automobiliuose. Vidutiniškų, aptrintų ir mažų automobilių beveik nesimato, paprasti žmonės jų netu-

ri, o turčiai išgali geriausius nusipirkti.

Toledoje draugas pastebėjo žmones, kurie gyvena akmens kalnų slautų urvuose. Ir nuomos mokesčiai, kuriuos tie žmonės moka valdžiai, kartais yra didesni už jų vilas!

Mūsų pažįstamam neteko būti Asturijos anglies kasyklų srityje arba kitose aukštai industrinėse srityse, ir todėl jo pasikalbėjimai dažniau buvo su valstiečiais, rečiau su darbininkais. Bet ir valstiečių nusistatymas link Franco karčiai priešingas. Koks jis pas darbininkus, jau galima įsivaizduoti.

Kunigijos rolė didžiulė, ir, apart Baskijos, kur ji lieka liaudiška (nežiūrint visų hierarchijos pastangų), likusioje Ispanijoje ji yra vyriausias Franco režimo stulpas.

Tokia dabar atrodo Ispanija, tokia šiuose keliuose bruozuose

A. Miškūnas

Gus' Barber Shop

Lietuvis Kirpėjas
G. BERLINSKAS
2379 Dundas St. W.
(Netoli Bloor St.)
Toronto

RE-NEW

DRY CLEANERS

Valome ir taisome vyriškus ir moteriškus drabužius, taipgi prosiname vietoje laukiant. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Drabužiai apsaugoti aukšta apdrauda. Darbas garantuotas

Atdara nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro
Šeštadienį iki 5 val. vak.

415 Roncesvalles Ave. — LL. 1451 — Toronto
Savininkas: J. Šinkūnas

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelų, pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

INTERSECTION BODY & FENDER REPAIR

A. Rušėno Automobilių Taisymo Garžas

Dulux ir Duco Refinishing, Radiator Work ir Visi Kiti Sutaisymo Darbai

2692 Dundas St. West RODNEY 1509
Toronto — Ontario

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Snickeris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397